

**Lillehammer
formandskap
(1829-1838)
Forhandlingsproto**

**Transkribert av
Rolf Paulsen**

Transkribering av kommunale kilder

Med støtte fra Kulturrådet startet Fylkesarkivet i Oppland, nå Innlandet fylkesarkiv, med IKA Opplandene et treårig prosjekt som går ut på å transkribere gotiske protokoller fra kommunene i regionen. Prosjektet startet i 2018 og avsluttes høsten 2021.

Kommunene ble opprettet med Formannskapslovene i 1837, og vi ønsker å gjøre disse protokollene mer tilgjengelig for våre brukere. Vi har derfor digitalisert mange av de gamle herredsstyre- og formannskapsprotokollene, og vi jobber nå med å transkribere disse.

Med på laget har vi frivillige fra Oppland slekt og data og Øyer og Tretten historielag. Vi er en gruppe på 13 frivillige, 4 medarbeidere fra Fylkesarkivet og én uavhengig i en ekspertrolle. Vi jobber i mindre grupper med forskjellige protokoller. Vi jobber hjemmefra, men har hatt ca. 8 arbeidsamlinger i året. Under pandemien har gruppene kun jobbet hjemmefra.

Vi har fulgt følgende skrivereregler i transkriberingsprosessen:

- Så tett opp til originalen som mulig, men unngå å tolke teksten
- Ved feilstavet ord markeres med [!]
- Ved usikker tolkning markeres med [?]
- Uleselig ord markeres med [uleselig]
- Vi skriver forkortelsen slik den står
- Overstrykninger tas ikke med i transkriberingen
- Bruk romertall
- Spesialtegn, for eksempel pund og mark: pd. mrk.
- Parentestegn /: og :/ kan gjengis ( )
- Kolon som markerer forkortelse, vi bruker det tegnet skriveren bruker
- Bindestrøk (=) kan gjengis med –

Både transkribering og korrekturlesning har foregått innad i gruppene. Fylkesarkivet har ikke kvalitetssikret transkriberingsarbeidet ytterligere. Vi har hatt som mål hele veien å gjøre kildene tilgjengelig for vanlige brukere, noe som betyr at vår transkribering ikke kan brukes i forskning, men må sammenlignes med original protokoll.

(Side 1 – tittelside)

**Forhandlings-
Protocol
for
Formandskabet
paa
Lillehammer**

(Side 2 – blank)

(Side 3)

Convention

Aar 1829 den 15de August vare Lilleham-
mers Borgere forsamlede i Hrr A
Johansens' –

(Side 4 – blank)

(Side 5)

Fortegnelse
over Veiarbeidspliktige under Gaardene Sorgendahl Hammer, Lysgaard
og Bue paa Kjøbstadens Grund

		1836	1837	1838		
1,	Simen Wignes Maler					
2,	Erich Bue Gjørtler					
3,	Peder					
4,	Bue Marketenter	1 dag	rdt			
5,	Halvor Braadstad	1				
6,	Erich Hage Hatm	dag	mdt			
7,	Xt Andersen Kjøbmd	1 dag	do			
8,	Peder Lundgren	1 dag	do			
9,	Jonnas Elg ---	1 do	do			
10,	Mad ^m Olsen ---					
11,	Lars Bustad ---	1 do	do			
12,	Guldsme Steen	1 dag	do			
13,	Niels Brubakken	1 dag	do			
14,	Knud Mortrud ---					
15,	Peder Aaveitsveen	1 dag	do			
16,	Christian Amundsen	1				
18,	Skaug Skrædder	dag	Ragst			
19,	Peder Aasen ---	1 dag	do			
20,	A. P. Johansen Kjøbd.	1				
21,	Christian Brubaken	dag	mdt			
	Lieut Wiese ---	1 dag	do			

22,	Mallene Brubaken	1 dag	do			
23,	Hansen Bager					
24,	Hansen Mekanikus					
25,	Lars Snedkker	1 dag	do			
26,	Børresen Kjod:					
27,	Fougner Farver	1 dag	do			
28,	Olsen Skrædder					
29,	P. Olsen Hattemager					
30,	Hansen Skomager					
31,	Even Jensen					
32,	Fagerholdt Garver					
33,	Mad ^m Danielsen					
34,	Thallaug Kjøbd					
35,	Ormsrud do					
36,	Olsen & Thorstad					
37,	Districtslæge Kjølstad	+ mdt	1			
38,	Chr Knudsen Kirkesan	dag				
39,	O. Jensen Hattem -		do			
40,	P. Coucheron Kjbd.					
41,	J. Bødker do					

(Side 6)

	Krogsgaard ---	1836	1837	1838		
42,	Michelet - Kjbd	1 dag				
43,	Sæther - do					
44,	Haave - do					
45,	Ellertsen - do					
46,	Braastrup Liet					
47,	A. Johansen Kjbd					
48,	Coucheron Ladh -					
49,	Soelberg Kjøbd					
50,	P Nielsen do					
51,	K. Torkildsen do					
52,	C. Mathiesen Apt					
53,	T. Thorstensen					
54,	Kjbd					
55,	Thoresen Skom					

(Side 7 – blank)

(Side 8 – blank)

(Side 9)

Aar 1829 den 26de October afholdtes en Samling af samtlige Handlende Huuseiere og Haandværkere i Kjøbmand A Johansens Huus paa Lillehammer efter foregaaende Indbydelse af Formandskabet, for at delibere om, og hvorvidt samtlige vare enige i at Lillehammer skulle have Vægtene i denne Vinter; I den anledning sattes Forslaget under Deliberation; og da der opstod flere Debater saae man sig nødt til faae det afgjort ved Stemme flerhed, der havde saadant Udfald at 15- Stk stemmede for og 14 imod. og altsaa Pluralitet for at Vægtene skulde have; men da disse Fjorten Stemmer ei kunde paatvinges Pluralitetens villie; saa blev det hele anseet afgjort at ingen Vægtene i denne Vinter skal have paa Lillehammer. Videre fremsatte Formandskabet Forslag til at Lillehammers Indvaanere ville vælge en Commitee til at udarbeide et mere udvidet Lovforslag, for Lillehammers samtlige

Indvaanere om deres gjensidige Rettigheder, som af samtlige tilstædværende blev vedtaget og hvis Valg havde saadant Udfald nemlig: -

A Johansen	med ---	19	Stemme
L Wiese	med ----	17	--
Lothar	med ---	17	--
G. Kjølstad	med ----	15	--
O. Mathisen	med ----	9	--
O. Borgh	med ----	9	--

Disse havde efter eget godtbefindende at sammentræde i den Anledning saa hastig som muligt. –

Efter Forsamlingens samtlige Ytringer bleve man enige om at vælge en Formand fra Haandværkerne derhend at tiltræde Formandskabet, og med samme Rettigheder og Forpligtelser som de 3de Formænd der forhen ere valgte og efter de Bestemmelser, som under 15 August dette Aar ere nedtagne. Dette valg faldt paa Hr Snekkermester Bøttger med 17. Stemmer.

Hother Bøttger	Peter Nielsen	J: Uiggeberg	O. J. Sæther	L. Wiese	A Johansen
A Sønstebye	G Kjølstad	S: Thoresen	L: Holm		
S: Thalloug	M^m Lorange	H N Wiborg	T: Thorstensen	pr P. Berg	
O: Hame	<i>[uleselig]</i>	Becken & Olsen	J: Steen	Bøttger	

(Side 10)

S: Ouren	E Riiser	Magnussen	pr D P. Røberg		
O Sveen	O Borgh	L: Kjølstad	C H Mathiesen	Bøttger	

Dernæst fremsatte Hr Lieut L. Wiese et af ham forfattet Forslag til Istandbringelsen af en Commutationsvei imellem Lillehammer og Østerdalen; Dette Forslag gaaer ud paa at Lillehammer selv bekoster Veianlægget paa den Maade at Statscassen forskyder Summen, imod at

Lillehammer Indvaanere bliver skattefri i et Tidsrum af 20 a 30 Aar. Dette Forslag vandt almindeligt Bifald, og anbefaldtes til at overdrages den Commitee der skal udarbeide Forslage til Love for Lillehammer til videre Giennemgaaelse og videre Expedition. –

A Johansen   **Hother Bøttger**   **O. J. Sæther**   **L. Wiese**

Aar 1829 den 21de November vare Formandskabet paa Lillehammer forsamlede i A. Johansens Huus i Anledning et Brev fra Sorenskriver Muus over søndre Hedemarken til Kjøbmand Michelet her, paa Grund af en af ham under 22de Septbr gjort Anmeldelse til constitueret Foged Ræder angaaende ulovlig Handel af

Landhandler Giestvang i Wang; og fandt Formandskabet i denne anledning det nødvendigt at tilskrive Hr Kjøbmand Michelet her paa Stedet, og deri anmode ham om at afgive Møde paa Gaarden Møistad i Wang den 25de dennes Kl 3. Eftermiddag for at være tilstede og paasee Lillehammers Ret ved det da afholdende Forhør, i Forening med een af Formændene, der efter Valg faldt paa Snekkermæster Hother Böttger. –

O. J. Sæther Hother Böttger L Wiese A Johansen

Aar 1829 den 22de November Kl 5 Eftermiddag vare Lillehammers Formandskab forsamlede hos Hr Lieut: Wiese, for nøiere at deleberere om det muligens kunde overlades til Hr I P Michelet at besørge Mødet paa Møistad den 25' d. saavel for sig selv som Anmelder, af den af Hr Giestvang begaaede ulovlige Handel, som for

(Side 11)

at paasee det egentlige Lillehammers Tarv, og i Særdeleshed de Hrr Michelet i Brev til Formændene af Gaars' Dato som yttret, at han troede Een kunde gjøre det samme som To, og endelig paa Grund af at bespare Udgifterne for Borgerskabet; Paa Grund heraf og efter nøie Overlæg bleve Formændene ved sin forige Bestemmelse at Snekkermæster Böttger paa samtlige Formandskabets vegne i Forening med Michelet skulde foretage Reisen og overvære formeldte Forretning. I den Anledning tilskrev Formandskabet hr Michelet, at man fandt det mest passende, at han i Forening med Hr Böttger kun-de benytte en Skydshæst paa Reisetouren. –

Formandskabet havde ogsaa tilkaldt DHere O. Bergh og Wiborg som i forening med Hr Lothar forhen ere valgte til Cassebestyere for Byen, for at anmode dem om at faae indexeret de subskriberede Penge til saadanne Udgifters Bestridelse, samt om mulig at faae flere af Lillehammers Indvaanere til at bidrage hertil. Bemældte 2de Herre Kjøbmænd billigede ogsaa den af Formandskabet tagne Beslutning i Henseende Mødet den 25de paa Møistad i Wang. –

L Wiese O. J. Sæther A Johansen Hother Böttger

Aar 1829 den 29de December vare Lillehammers Formænd forsamlede hos Kjøbmand O. J. Sæther for at tage Bestemmelse angaaende nogle Gienstande, der nu allerede en Tid havde ventet paa Beslutning. I hr Lieut Wieses Fravær mødte Hr O. Bergh. –

Den første Sag som tages under Ventellastion var et Brev fra Hr I. P. Michelet af 5de d. M. hvor han har opført en deel Reiseomkostninger til den under 25de November foretagne Reise – til Beløb: - 6 Spdr –

Paa Grund af at Hr Michelet forinden han paatog sig denne Reise havde yttret at ville gjøre Reisen uden Diætpænge troede Formandskabet, at hr Michelet faae udbetalt i Alt 4re Fire Speciedaler af Byens subskriberede Casse, saa ansaae Formændene sig ikke berettigede til at tilstaae ham mere. –

Dernæst blev fremlagt et Brev fra Hr Foged Munch i Land, samt en dermed ledsaget Undersøgelsesfoerretning for 2de Handlende i Land Olsen og Kalstadrud, for hvem

(Side 12)

efter Forretningens Udvisende intet ulovligt, eller ulovlige Varer ere forefunden. – Samme Forretnings Omkostninger 3 Spd 56 s er af Kjøbmand O. Bergh her Betalt. –

Dernæst skrev Formændene til Hr Michelet og underrettede ham om den i Samlingen tagne Beslutning. - Derefter sluttedes Forhandlingerne. –

Hother Böttger O. Bergh O.J. Sæther A. Johansen

Aar 1830 den 25de Martz blev efter foregaaende Indbydelse fra Formandskabet en Borgersamling i Hr Kjøbmand Johansens Huus afholdt;

Hvor da. –

o Forelæses et Forslag fra Committeen af 26de October f: A: der vedlagdes Protocollen. Committeen anmærkede, at benævnte Forslag var under 9de Januar indleveret til den Kongelige norske Regjering, hvorfra den var kommen til Kundskab om at samme var sendt Christians Amt til Erklæring; men da den nærede Frygt for at det (Forslaget) muligens kunde vordet saa seent expideret til Stortinget at det vilde komme forseent, forelagde den Borgerskabet sin Mening om at sende samme til Odelstinget, hvilken Mening biefaldtes med 27 Stemmer mod 5. – Med Stemme fleerhed besluttedes at oversende benævnte Forslag, underskrivet af Alle Tilstæde-værend, til Repræsenteranten Gaardbruger

(Side 13)

A Jørstad for igjennem ham at faae det indleveret i Odelstinget. --- Formandskabet tilskrev Hr Jørstad desangaaende. –

A. Johansen Hother Bøttger L. Wiese O. J. Sæther

Aar 1830, den 7de April var Formandskabet samlet hos Hr Kjøbmand Sæther, angaaende et fra Totens Fogderie indløbent Brev, med Departementets Beslutning om, at Kjøbstadanlægget bevilges sin egen Forligelsescommission. – Formandskabet besluttede samme in Copie tilstilles samtlige Nærings-drivende og udfærdigede Circulaire desangaaende. –

A. Johansen Hother Bøttger L. Wiese O. J. Sæther

Aar 1830 den 18de April var efter en under 16de denne Maaned udgaaet Indbydelse en Borgersamling afholdt hos Hr Lieutenant Wiese.

Hvor da. –

- 1) Fremlagdes Cassererene Hr Kjøbmand O Bergh og Wiborgs Regnskab over Byekassens Status. Da imidlertid en Underballanti i Indtægten af circa 24 Spd: befandtes, bleve Borgerskabet enige om, ved et frievilligt Sømmenskud at biedrage til denne Deficits Dækning, saavel som til et Forskud, Formandskabet kunde, til Byens Vel disponere over. Formandskabet udfærdigede i saa Henseende en Subscriptionsplan.
- 2) Ved Propos fremsadt af Hr Kjøbmand Michelet, blev af den tilstædeværende Forsamling eenstemmigen besluttet, at Kassererens Regnskab skulle overlades tvende Udnævnte til Revision, og efter foretaget Valg faldt dette paa Hr Kjøbmand Michelet med 10 og Hr Corpplæge Kjølstad

(Side 14)

med 7 Stemmer, til som Revisorer at gennemgaae Regnskabet og gjøre de muligens foreslottede Anmærkninger. – Som den der næst de tvende nævnte Herrer havde de fleste Stemmer bliver Hr Kjøbmand P: Nielsen at ansee som Reserve, i Tilfælde Forfald fra nogen af Dhrr: Valgte. --

- 3) Angaaende fremsadt Forestilling angaaende Veiarbeidet, blev af Borgerskabet paalagt Formændene at tilskrive Christians Amt, om Udskrivt af Hr Veindspecteur Lieutenant Buckholtz' Indberetning til Amtet om Veiers Tilstand ved Afleverelsen eller Arbeidets Slutning. –
- 4) Angaaende den i længere Tid omhandlede Sag Landhandler Gjestvang i Wang vedkommende, indleverede Hr Kjøbmand Michelet et fra Foged Ræder til ham stilet Brev, med Hedmarkens Amts Erklæring denne Sag, in specie Forhøret paa Møystads vedkommende. Da Amtet havde resolveret ikke at

anlægge Politiaction med bemeldte Gjestwang, troede Borgerskabet ogsaa at nærværende Sag indtil Videre burde henlægges.

- 5) Som Biehjælper ved Indcassationen af subscriberede Biedrag til Byekassen samt Indsamling af nye Subscribertere var Hr Kjøbmand Petter Nielsen saa god at tilbyde sig, og overleveredes ham saaledes Subscriptionsplanen. Paa Grund af uoverenstemmende Meninger i Samlingen fratraadte Hr Lieutenant Wiese Formandskabet i hvis Sted Reserveformanden Hr Kjøbmand O Bergh tiltraadte Forretningerne.
- 6) Efter at have hørt Borgersamlingens Mening om at engagere et fast Bud for Byesager, blev Formandskabet enige med Skydsskafferen Johannes Olsen, at antage ham

(Side 15)

som Bud for Byen, nemlig til at udrette alle Erinder for Formandskabet eller Kassereren, saasnart disse maatte angaae Komunen. Som accorderet aarlig Løn bestemtes 1 Spd 72 s siger Een Species og To og Sytti Skilling, fra 14de April 1830 til 14de April 1831. –

- 7) Til Slutning bleve Formandskabet enige om at bestemme sig til faste Møder, nemlig til hver 14de Dag om Torsdags Eftermiddag Kl 5. hos første Formand Hrr Kjøbmand Sæther. – extraordinaire Tilfælde undtagen. –

Da intet videre var at forhandle sluttedes Forretningen.

Mørk;

C: V: Solberg O. J. Sæther A Johansen O Bergh Hother Bøttger

Peter Nielsen Kjølstad Michelet O. Mathiesen

T. Thorstensen

S. Pettersen

BH: Børresen

Aar 1830, den 22de April var Formandskabet samlet. – Hvilket da, foretog de fra sidste Borger-samling uexpederede Sager til Behandling. –

- 1) Angaaende den under N° 3 befatede Sag, at tilskrive Amtet, fandt Formandskabet det beæst, paa Grund af nogle fra Hr Wiese hentede Grunde, at udsætte Sagen til neste Postdag, da man muligens paa en lettere Vej, inden den Tid kunde komme til samme Oplysning; og besluttede man til den Tid

(Side 16)

at søge at tilveiebringe disse Oplysninger, eller i manglende Fald udføre Borgerskabets Willie. –

- 2) Oversendte Formandskabet til den valgte Revision Byens Regnskab, saaledes som det under 18de dennes var emaneret. – Wiese bemærkede, at han ikke kunde dele Mening med de respektive Herrer Formænd i sidst benævnte Henseende. Først fordi han ansaae Corpslæge Gunder Kjølstad uberettiget til at deeltage i enhver Beslutning merchantile Anliggender vedkommende Lillehammers Borgerskab og som Følge deraf uberettiget til det skeete Valg. –

Andet, fordi Hr Kjøbmand J. P. Michelet selv kommer at maatte revidere sine egne indgivne Regninger. – Tredie fordi Borgerskabet ei var sammenkaldt efter den udstædte Bekjendtgjørelse til at foretage noget Valg paa Revisorer over et Regnskab hvis fulde Beløb omtrent kun skal være noget over tredive Daler. Wiese maa endvidere bemærke, at Corpslæge Gunder Kjølstad ei var indbudet til Forsamlingen den 18de. – Sæther bemærkede, ifølge Indbydelsen af 15de April d: A: at Formandskabet i flere Anliggender havde sammenkaldt Borgerskabet, og at saaledes Valget paa Revisorer ifølge fremsadt Propos af Kjøbm Michelet hvilket af Borgerskabet blev vedtaget ogsaa bør erkjendes; ligesaa bemærkede Sæther at

(Side 17)

da frievilligt Indskud var modtaget af Kassereren, fra Hr Doctor Kjølstad, uden at Formandskabet ved Indbydelsens Udstædelse var vidende om dette, saa var dette Aarsagen hvorfor han ei var indbudet. –

Wiese bemærkede endvidere, at saasnart Corpslæge Gunder Kjølstads Gave til Borgerskabet for at bestride sammes Udgivter ene og allene merchantile Anliggender vedkommende, var ham bekjendt troede han at Delicatesse forbød Modtagelsen af denne Ubetydelighed. –

Og deeler denne Anskuelse med Flere. –

Bøttger bemærkede ogsaa. – At da Flere, blant Andre ham Selv ogsaa, havde biedraget, desverre kun saa Lidet, formodede han dog ikke at dette Bidrag skulle kunde kaldes en Gave, uden i ethnologisk Bemærkning, og da Hr Doctor Kjølstad saakaldte Gave (som han dog vil benævne Bidrag) var 5 Gange større, troer han at dette maatte med Glæde modtages, saavel fordi Hr Doctoren baade for det første er Indvaaner af Lillehammer og for det Andet, at flere Ikkekjøbmænd ogsaa have biedraget; eller om man saa vil givet.

Iøvrigt bemærkede han videre, at al denne Tilførsel, meget lignede en Procedure. –

3) Johansen bemærkede, at da der var tilført saa Meget baade fra Sæther, Wiese og Bøttger, saa fandt han for sit Vedkommende al videre Forklaring unødvendig. –

Wiese A. Johansen O J Sæther Hother Bøttger

(Side 18)

Aar 1830 den 6te May var Formandskabet forsamlet Og framlagdes da; I^{mo} En Skrivelse fra Formanden Hr Lieutenant Kjøbmand L: Wiese, (parfreret under N° 18: d a.) hvori han tilkjendegiver Formandskabet, at han af flere Aarsager og en gavnlig Erfaring, der samstemmer med modtagne velvillie Raad; har besluttet sig til, ikke for Tiden at ville være Formand for Lillehammer.

25. Formandskabet havde allerede under 2^{den} d M været forsamlede for at besvare samme Brev, og da eenstemmigen været af den Mening at Hr Wiese vel neppe ifølge den under 15de August f: A: indgaaede Overenskomst og modtagne Valg kunde være berettiget til saaledes at udmelde sig; men at man følgelig maatte ansee berørte Udmeldelse, kun som interremistisk; og hvis Resultat, en Borgersamling, naar nødvendiggere Ting fordrer samme afholdt; maae afgjøre. –

26 - Formandskabet tilskrev Hr Kjøbmand O Bergh om som Reserveformand at overtage Forretningerne i hr Wieses Sted. –

2da. Fremlagdes et Brev ifra Kjøbmand O Bergh af 4de d: M: (parfreret under N° 19 d A) hvoraf erfares at han ansaae sin Tiltrædelse for overflødig, siden man alligevel har 3de Formænd, samt troer sig frietaget siden han allerede før har en Comunebyrde. (er Kasserer for Byekassen). –

Formandskabet var ogsaa eenstemmige med hr Bergh og besluttede at udsætte nærværende Spørgsmaal til førstafholdende Borgersamling. –

Da intet videre var at foretage ophævedes Samlingen.

O. J. Sæther A Johansen Hother Bøttger

Aar 1830 den 20de Mai var Formandskabet atter forsamlet paa den forhen bestemte Samlingsdag. Formandskabet havde des-

(Side 19)

uden under 10de d M været samlet og overværet een Taxtforretning over de endnu stedfundende Mangler over Istandsettelsen af Veianlægget heri Byen; Ligesom Formændene da vedlagde Taxtforretningen et skriftligt Tilsvær (see Cop Bog: P. 26).

Ligesaa var Formandskabet samlet den 14de d M for at forfatte og og[!] udfærdige et Andragende til Christians Amt i Anledning den ovenanførte Taxt og om Maaden hvorpaa Formændene troede Oparbejdelsen burde skee om den skulde skee for Byens Regning (see Cop. B. P. 28) –

Formandskabet har siden modtaget Brev af 17de D. fra Revitionen over Byecassens Regnskab, hvori forlanges meddelt alle de Papirer som vedkommer dette Regnskab. (Cassetr. N° 19. May 17) og besvaret den 18de f. M. (see Cop. B Pag. 32) –

Til Formandskabet er indløbet en Anmeldelse fra Snedkermæster Hother Bøttger at han formedelst Bortreise ikke kan deltage i Formandskabet Forretninger, mogske paa 2de Maaneder; dene Anmeldelse er posteret N° 20 af 13de May – Paa Grund af denne Bøttgers Bortreise tilskrev Formændene (Sæther og Johansen) Reserveformanden hr O. Bergh og meldte ham Bøttgers Bortreise samt anmodede ham om at møde i hans Sted. (see Cp B. P: 31). i hvilken Anledning Hrr Bergh indfandt sig og deltog i Mødet i Dag. – Copi av den Taxtforretning som under 10de d. M blev afholdt blev indført i Copibogen. Pagina – 33 –
Da flere Forhandlinger i Dag ikke var at foretage blev Forretningerne sluttet. –

O J Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 3de Juni afholdt Formandskabet sit sædvanlige Møde efter den forhen vedtagne Bestemmelse. Revitionen for Byecassens Regnskaber, har mundtlig for mig Sæther, gjort opmærksom paa at Michelets Regning over Udgifter paa en Reise til Møistad i Wang, som Formandskabet under 29de December forige Aar havde vedtaget, paa Byens Vegne, naar Penge indkom i Cassen, at anvise ham 4 Spd^r, ei var opført i Regnskabet som er overleveret Revitionen. Aarsagen hvorfor bemældte 4 Spd ei er kommen i Regnskabet er: at Formandskabet var vidende om at Cassereren ingen Penge havde i Cassa, og derfor ei saae Anledning til at Anvise disse, og saalænge de hverken vare anviste eller udbetalte,

(Side 20)

kunne de af den Aarsag ikke komme ind i Regnskabet; men findes behørigen anmærkede i Protocollen, indtil Penge indkommer, hvilket Alt blev Revitionen i Dag tilmeldt. –
Da ingen andre Sager vare til Formandskabet indløbne, blev Mødet hævet. –

O J Sæther   A Johansen

Aar 1830 den 17de Juni holdt Formandskabet sit sædvanlige Møde. Til Formandskabet var nu ingen Sager indløbne som nu kunde foretages, undtagen Amtets Brev af 3^{die} dennes, hvori meddeles Underretning om at Departementet ei har fundet Anledning til at foranledige det fra Lillehammer indsendte Lovforslag tilstillet nærværende Storting som Kongl Proposition.
Bemældte Brev er gennem Totens Fogderie tilstillet Formandskabet. –

A Johansen   O J Sæther   O Bergh

Aar 1830 den 1ste Juli vare Formandskabet atter forsamlede, Til Formandskabet var indløbet Foged Friises' Brev af 19de f. M. hvori Fogden underretter om Justits og Politidepartementets Ression over en af Formandskabet her under 25de Septb, 1829 indsendt Klage over formentlige Fornærmelser af de Handlende som findes paa Hedemarken, ved hvilken Ression Departementet ei har fundet Anledning til at føie nogen videre Foranstaltning. Bemældte Brev vedlagd Protocollen Pef. N. 21.
Samlingen blev derefter sluttet da intet videre at foretage.

O J Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 15de Juli vare Formændene atter forsamlede, men da intet var indløbet som kunde indføres i Protocollen ei heller noget andet at foretage blev Mødet hævet.

O J Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 29de Juli var atter Formandskabet forsamlet paa Grund af forhen tagen Bestemmelse. Formandskabet havde under 20de Juli tilskrevet DHerrer Ritmester Brunnech Lænsmand Fliflet, E. Lysgaard og O. Schjeggestad, om de ville paatage sig det Værv at formaa dem som benytter Veien til Nord-

(Side 21)

sæteren at paatage sig nogle aarlige Arbeidsdager for at forbedre denne Vei for at man derved kunne gjøre sig sikkrere Haab om at Veiconduktørerne heldst anbefalste den derover opgaaede Linien som den meest Hensigtsmæssigste, og som rigtigst bør foretrækkes for Anlæggets Skyld. Formandskabets Brev vedlægges Protocollen[!] under N° 22de. Dernest medtog Formandskabet Svar fra DHrr Brunnech, Lysgaard, Fliflet og Skjeggestad under 25de d. M hvori Brunnech har skildret Veianlægget forbi eller i Nærheden af Sin og Fleres Sætre som noe skadeligt samt befrygtede at dermed kunne paafølge, Veiens framtidige Vedligeholdelse, hvilken Synesmaade de øvrige Herrer har tiltraadt. Bemældte Brev vedlægges Postill N: 23. Videre var denne Gang ikke at foretage.

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 12de August vare Formændene atter forsamlede. Til Formændene var indløbet en Communication fra Fogden over Toten Friis, at Departementet for FinantsVæsenet under 20de Juli har befalet at samtlige Huuse paa Lillehammer skulde taxeres og derefter indlemmes i den almindelige Brandcasse – Bemældte Brev er til Lænsmand Fliflet, som har meddeelt os Copie deraf, og vedlægges under N° 24. – Ligesaa var til Formandskabet indløbet fra Revisionen for Lillehammer Byecasse-regnskab, dens Revisions Arbeide, samt de til den under 22de April sidstleden sendte Papirer (eller Regninger) som til første Borgersamling vil blive Borgerskabet forelagt til Bedømmelse og endelig Disition Videre var denne Gang ikke at foretage i dette Møde.

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 26de August var atter Formændene forsamlede, men da intet denne Gang var at foretage blev Mødet hævet. –

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 9de Septemb var Formændene atter forsamlede efter foregaaende Vedtagelse, men til Samme vare ingen saadanne Gienstande indløbne som nu kunde forhandles, Mødet hævedes. –

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 23de September forsamledes atter Formæn-

(Side 22)

Formændene; men som i forige Møde at ingen Sager vare indløbne som i Dag kunde behandles, og derfor blev Mødet hævet. –

Formændene ansaae det derfor ikke nødvendigt at samles hver Anden Torsdag fremdeles, da saa faa Gienstande krævede Dets Opmærksomhed, og fandt det derfor rigtigst at møde efter nærmere Overenskomst.

–

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den den[!] 4de November vare Formændene samlede efter foregaaende Tilsigelse fra Formanden, og blev da for det første udfærdiget Copie af Revisionens Udsettelse ved hr Lieutnant

Wieses Regning af 18de April, og ham tilsendt. –

Dernæst udfærdigedes en Indkaldelse af Dags Dato til samtlige Lillehammers og Wignæs Indvaanere, til et Møde i A Johansens Huus Torsdagen den 11te denne Maaned Kl 3 Efermidag[!].

Derefter blev Mødet Hævet. –

O. J. Sæther   A Johansen   O Bergh

Aar 1830 den 11te November blev en Borgersamling afholdt i A Johansens Huus efter foregaaende Indbydelse af 4de d. Maaned, hvor da foretages.

- 1) Opkastedes det Spørgsmaal om Wiese, efter en til O. J Sæther afsend Begiering om Udsættelse med Desitionen over det fra ham i sin Tid til Formændene leverede Document, eller Arestforretning[!], indtil han fra Foged Korts kunde faae den i behørig Stand. Dette blev ham tilladt, at faae Udsættelse med til den 11te i næste Maaned som Forsamlingen ansaae for tilstrækkelig tid dertil. Ligesaa ansees den Tid som den endelige, inden Her Wiese bør fremkomme med de Øvrige Qvitteringer eller Legitimationer som de endnu maatte mangle til den af ham fremkomne Regning.
- 2) Blev Borgerne opfordret til at afgive sin Mening om Hr Lieutenant Wiese skulde ansees som udgaaet af Formandska[!] eller om nogen Foranstaltning kunde føres, for faae ham til at vedblive. Men da hans Udmældelse af 28de April sidst blev forelæst, bleve Forsamlingen enige om at ansee ham som udgaaet af Formandskabet, efter det skete Valg af 13de August f. A.; og saaledes blev besluttet at vælge en Formand i hans Sted. –
- 3) Forsamlingen modtog nu en Udmældelse af Dags Dato

(Side 23)

fra Kjøbmand O. J Sæther hvori han udmælder sig fra at være Medlem af Lillehammers Formandskab. –

- 4) Man blev dernæst enige om kun for Fremtiden at have 2de Formænd af de Handlende og 1 fra Haandværkerne, samt at 2de Reserve vælges nemlig 1 Haandværker og een Handlende. –

Man skred dernæst til Valg paa 2de Formand. –

Som Grund for at dette Valg paa en Haandværker nu skede er at Hother Bøttger i flere Maaneder er udeblevet uden, at have anmeldt at han agter at komme tilbage. –

Valget havde saadant Udfald. –

Kjøbmand Jens Bruun Bødtker med 5 Stemmer og til Resserve Herman Ellertsen med 3 Stemmer og for Haandværkerne Snekker Børresen med 7 Stemmer og Farver Pettersen til Reserve med 5 Stemmer

Forsamlingen blev, paa Grund af den skede Erfaring enige om at paalægge den af Formændene som herefter maatte udtrede, forinden den i Conventionen af 15de August 1829, bestemte Tid er udløben, uden

gyldig Grund, hvilken Grund bedømmes af den derefter sidstafholdende Borgersamling, at betale til Lillehammers Byekasse i Mulct 10er / Ti / Spdaler. Skulde 11 December indfalde paa en Helligdag, bliver den næste Søgnedag, at afholde denne Samling paa – Forsamlingen blev dernæst hævet. –

A Johansen   J Bødtker   B:H: Børresen
G: Kjølstad   O. J. Sæther   Torkildsen K Michelet J: Hammer
M C. Krogsgaard   J: Steen   O Bergh   C. Fagerholt   S. Toresen
C. Sveen   H Freng   B. A. Fougner

Aar 1830 11te December continuerede den under 11te f. M: udsatte Borgersamling for at afgjøre de udsatte Sager vedkommende Lillehammers Byecasse Regnskab. - Hvordan Til Formandskabet indløb en Skrivelse fra hr Lentnant[!] Wiese som oplæstes for Borger-

(Side 24)

skabet saalydende: dernæst blev de i Regnskabet af Revisionen udsatte Poster tagne under Behand-ling. –

- 1) Angaaende Foged Kahrs' Tilkommende, blev af Borgerskabet bestemt at hr Lenetnant[!] Wiese af Byecassen skal blive godtgjort 5 Spd 72 s. naar Forretningen i beskreven Stand bliver tilsendt Formændene. –
- 2) Gamborg og Johannesen Regning stor 2 S 96 s. anvises ikke Wiese til Udbetaling da samme er anført i den af Kjøbmand O. J. Sæther fremlagte Regning, hvorfor den i Revisions Regnskabet anførte 2de Post ikke anvises hr Wiese mere til Udbetaling end 2 s. – da de øvrige 117 s. er indbe-regnete i den af Sæthers ovenanførte Regning. –
- 3) Den af Wieses udlagte Postporto efter indgiven Regning 1 Sp 40 s. anvises til Udbetaling. –
- 4) Kjøbmand J C. Michelets Regning blev ligeledes antaget og anvises hr Wiese til Udbetaling. –
- 5) Lensmand Heltbergs Regning stor 1 Sp 114 s. antages og anvises til Udbetaling. –
- 6) De af Wiese udlagte Skydspenge paa Frengstuen 60 s blev af Borgerskabet ikke antaget til ud-betaling da ingen Legitimation for de udlagte Skydspenge er tilsendt Formændene. –
- 7) Skrivelse til Formandskabet uden Datum fra hr Kjøbmand lentnant[!] Wiese synes at være udtalt, paa en absolut bestemt Maade, at Revisionen af Lillehammer Bye Regnskab fremlagt 28de July 1830, har tilladt sig at føre en formelig Anke over hr. Foged Kahrs' Embedsførelse med Hensyn til den beskrevne ArrestForretning hos Gulbrand Freng f. a. – Dette benægtes på det bestemteste af Revisionen i Henhold til dens Ytringer i bemældte Byeregnskab af 28de July d. a. Meget mere vil det vel kunne sees af Indholden at Revisionen har forudsat man bør være, ligesom den ogsaa nærer, saa høi Agtelse for denne

(Side 25)

og lignende Autoriteter, at nogen som helst i Henseende til (Form eller Materie) Expedition på en tvetydig Maade skulle udkomme fra dens Haand. – Da Michelet fandt det nødvendigt at anmærke at hr lentnant[!] Wiese i sin Skrivelse til Formandskabet fremlaet i Dag uden Datum, har yttret, at Revisionen efter løst Snak har benægtet den af ham fra Lensmand Heltberg fremlagte Regning til Udbetaling, saa er det herved Revisionens ville gjøre, Borgeren opmerksomme paa, at han i denne Sag har paastaet, det som er alle bekjend at hr Wiese for opført sig saaledes at Borgerne maatte være utilfreds med den foretagne Expedition, efter som den anholdte Svend efter Anmeldelse til Lensmanden blev overdraget til en simpel Tienestedreng til Bevogtning paa Transporteringen til Lillehammer efter at han havde fordret Assistance[!] af Lensmanden i Ringsager. – Den andre Revisor Korpslæge Kjølstad bemærkede hvad hr Kjøbmand Michelet anmærked er paa det nærmeste hans Mening. –

- 8) Sæthers fremlagte Regning over Skydsudgivter de paa hr Gamborgs og Johannesens Reise til Ringsager

blev af Borgerskabet antaget og anvises hr Sæther til Udbetaling da han ved Johannesen kan legitimere at Beløbet er indbetalt til Wiese for igjen at tilstille bemeldte Johannesen og Gamborg som fornødne Reise Omkostninger. –

Hr Johannesen fremlagte en af Snedker Bøttger fremlagt Regning 1 Sp 96. hvoraf anvist som Biedrag til Byeudgifter 60 s. blev de resterende 1 Sp 36 s. antaget at anvise til Udbetaling til Johannesen som hr Bøttgers Creditor. –

(Side 26)

Dernæst blev forelæst Copie af et Brev som Formændene under 19de f. M. havde indsendt til Ch Amt om Udnævnelsen af en Extra forligelses Commissair paa Froen i Bøijesens Sted i en Sag som Formændene har troet at burde anlægge i mod Denne; Samt Amtets Svar af 24de for Maaned hvori Chr Amt har udnævnt Lensmand Jarmand til at fungere som Forligelses Commissair i Bøiesens Sted i den Sag som Formændene der agte at indklage i mod Bøjesen og Fræng. –

Forsamlingen var enig i det af Formændene er allerede foranstaltede i Henseende til Landhand-lerne, eller de Foranstaltninger Formændene havde troet at burde føies. – Det ansaaes nødvendigt, at faae Een til at møde en Forligelses-Commissionerne saavel en Forligelses Commissionerne i Ringeboe, Froen, som Øier, samt andre Steder hvor ulovlig Handel formenes at drives; hvortil A. Johannesen eenstemmigen af Borgerskabet blev valgt; men da man fandt at Tiderne mueligens ei tillod ham at afgive Møde med Commissionerne paa forskjellige Steder; saa troede man at formaae en af Borgerskabet til at møde ved den Forligelses Commision som Tiden ei tillot den Valgte at afgive Møde. –

Derefter blev af hr Kjøbmand O J Sæther foreslaaet, at, i tilfælde de af Borgerne der ikke afgive Møde ved enhver Borgersamling som Formændene finder fornøden at sammendkalde, at betale en Mulct til Byecassen af 24 s. naar Formændene ved omsendt Circulaire ikke finder derpaa anført ikke møder, samt paa Circularen anført hvorfor etter og tilstille Formandskabet Grundene hvorfor de ikke kan afgive sit Møde; samt paa Grund deraf at antage hvad de mødende bestemmer; – hvilket Forslag eenstemmigen blev antaget. –

Da Formændene ansaae det for en absolut Nødvendighed at et fornødent Pengebidrag

(Side 27)

til de fornødene Udgivter som for Øieblikket Formandskabet har at udtælle til den fornødne Reise til Forligelses Commisionene tog Formandskabet sig den Frihed at forelægge samtlige tilstædeværende Borgere en Liste hvorsaa de behagetligst og godvilligen vil antegne sig; – hvilket Bidrag Formandskabet ønskede indbetalt til Cassereren inden 24de d. M uden at paakræves. –

Dernæst foreslog Formandskabet for Borgerskabet at ulovlig Handel af Brændeviin hos en deel af Stedets Kjøbmænd fremdeeles maae ansees som aldeles ulovlig; –

Da Formandskabet saaledes har gjort opmærksom paa en saadan stedfunden Uorden finder de sig beføiet til, i Tilfælde af at Advarsel ikke skulle lykkes at hæmme denne Uorden, da selv at anmelde de der gjør sig skyldige i denne ulovlige Handel, der saavel skader den indbyrdes Handel som ogsaa kan give Andledning til som oftest at forstyrre den offentlige Rolighed.

Dette blev af Borgerskabet eenstemmigen antaget. –

Efter at alt; vedkommende Byeregenskabet og de af Formandskabet fremsatte Forslage vare afgjorte; fremsatte hr Apotheker Mathiesen et Forslag betræffende at hr A Johannesen, bør tilstædes Godtgjørelse for Locale, Lys og Brende naar Borgersamlinger for Eftertiden finder Sted, hvilken Godtgjørelse af Borgerskabet blev bestemt til at indvilge 60 s. i Godtgjørelse; – som ved Stemmeferlighed blev bestemt. –

Da intet videre var at forhandle

(Side 28)

blev Borgersamlingen sluttet. –

A Johansen   J Bødtker   B: H: Børresen

Aar 1830 den 21de December vare Formændene A. Johansen og Kjøbmand Bødtker[!] samlede i A Johansens Boepel i Lillehammer i Forening med Byens Casserer for at eftersee Casseregnskabet og tillige for at udferdige Anvisninger for de i Samlingen den 11te sidstleden dennes vedtagne Regninger. –

Paa Grund deraf blev udstedt Anvisning til Lieutenant

L. Wiese Beløb -----	2	Spd	1	ort	14	s.
Til Kjøbmand O. J. Sæther for -----	4	-	"	-	21	-
Til Ordre A Johansen for -----	1	-	1	-	12	-
Forskuds udbetalt af Cassereren til Johanes Skydsskaffen paa hans Løn -----	"	-	2	-	12	-
og til Kjøbmand Michelet efter Beslutning af 29 ^{de} December 1829 -----	4	-	"	-	"	-
Tilsammen	12	-	1	-	11	s.

Cassens Indtegt i indkommet

Contanter var -----	15	"	19
Altsaa Cassens Beholdning -----	"	"	"
Summen	15	Spd	" 19 15 - " - 19 -

Har Cassereren fra Byen til gode 2 Spd 4 ort 8 s. som staaer færdige til nye Anvisning. –

Til Cassereren blev overleveret til Indcassering en Subscibtionsliste hvorpaa den under 11te d. Maaned af en Deel Byens Indvaanere havde tegnet sig Bidrag til Bestridelse af Byens Udtollinger, et Beløb af 6 Spd 60 s., Videre har man ikke i Dag at foretage –

A Johansen   J. Bødtker

Aar 1831 den 16de Februari blev efter foregaaende Indbydelse en Borgersamling afholdt hos under-tegnede A Johansen for i følge det i Indbydelsen tilkjendegivne at udnævne een af Lillehammers Handlende til at afgive Møde paa Froen ved Thinget under Afhørelse af de med Landkræmmer Bøyesen og Freng sammesteds indstevnede Vidner. Da han Procurator Jørstad for Sagen har

(Side 29)

fundet det nødvendigt at Een herfra skal afgive Møde.

Forinden der begyndtes med Afgiørelsen om hvem der skulde paatage sig denne Reise, blev for den tilstedeværende Forsamling oplæst hvad Formændene havde foretaget siden Mødet den 11te December. –

Valg på en til at afgive Møde paa Froen blev derefter foretaget og Valget faldt paa Ole Hove med 8 Stemme da han anmeldte at skulle reise til Christiania i den indeværende Uge saa blev den som næst efter ham havde de fleste Stemmer nemlig Simen Talug[!] den som skulde afgive Møde efter det skede Valg. – Men Hr Thallaug[!] anmeldte ogsaa Forfald ved Bortreise. –

Derefter anmodede Formændene Nicolay Krogsgaard om at wille Møde som han var villig til, og det tilstedeværende Borgerskab var enig i at Krogsgaard afgiver Møde ved Stemme flerhed saa ansees han derfor som [Send...?]. –

Derefter blev Borgerskabet foreviist Foged Kahrs Foretning det til Formændene af Wiese tilstillede beskrevet paa stemplet Papiir, men hvis Kostende ikke kunne anvises Wiese til Betaling forinden Formændene af Kahrs har indhentet hans Bekræftning. Beregning paa Documentet. –

Lillehammer 16de Febr 1831

J. Bødtker   A Johansen   B: H: Børresen

1831 den 17de Februari anviste Formændene paa Byens Casserer til A Johansen for en Reise til Froen m m. sal:

For Skyds i Alt frem og tilbage i Alt -----	3	Spd	2	ort	4	.
Stevning med Kaldsad[!] mod Bøyesen & Fræng -----	1	-	1	-	"	
Diet paa Reisen 13 Miil a 16 s. -----	1	-	3	-	16	.

Tilsam 6 Spd 1 ort 20 s.

Som saaledes til Johansen er betalet

Før afreisen ved Berg Contant -----	3	Spd	"	"		
af Kjøbmand Bødtker -----	1	-	"	"		
Samme af Bergh -----	1	-	"	"		
Johansen contribuereet til Byecassen -----			"	-	2	12
Ligesaa tilkommer Joh for Værelse -----			"	-	"	"
Skrivmaterialier -----			"	-	1	"
Altsaa i Dag Contant av Bergh -----	1	-	2	20		
Summe -----	7	Spd	"	8		

A Johansen

(Side 30)

Aar 1831 den 22de Marts vare Lillehammers Handlende Borgere forsamlede i A Johansens Huus i Følge foregaaende Indbydelse fra Formændene i Anledning eet under 25de f M. paa Froen foreslaaet Forlig imellem Lillehammers Kjøbmænd og Landkræmmerne Bøyesen & G Fræng, (Forliget er indført i Copibogen Page 45), og da det efter Forligets Indhold beroer paa Lillehammers Kjøbmænd enten de finder det tjenligt at antage eller forkaste samme; saa bleve nu de tilstedekomene, efter at have først oplæst det foreslaaede Forlig, opfordrede til at yttre sig desangaaende. Lieutenant Wiese nægtede for sit Vedkommende i enhver Henseende, og i fremlagde et skriftligt Votum i den Anledning. – A. Johansen fremleverede ligesaa et skriftligt[!] Votum med tilføiet Forslag til et Forlig imellem bemældte Bøyesen & Fræng og Lillehammers Kjøbmænd, som begge blev vedlagt Protocollen. – De samtlige Mødende vedtog eenstemig at intet Forlig med Bøyesen & Fræng maatte indgaaes forinden at Thingsvidne paa Froen er optaget, med de forhen Indstevnte. Formændene blev derefter paalagt at communicere Bøyesen & Fræng denne Beslutning. –

Det vedtages ogsaa i Henhold til Beslutningen under 11te December forige Aar at Landhandler Steen paa Ringsager maa blive indkaldt til første Forligelsescommiteen for ulovlig Handel for senere at kunne der optage et Thingsvidne om den der føiende Landkræmmerhandel. Paa samme Møde indkaldes ogsaa Forvalter Fougner, Gustdalslandkræmmerne og den på Stav i Øier samt John Hoom paa Tromsnæs i Ringeboe. –

Efter Anmodning fra forsamlingen vedtog her Kjøbmand Torkildsen at møde ved Forligelses comissionen paa Ringsager med Landhandler Sten efter en ham given Fuldmagt. –

Ligesaa efter Anmodning fra Forsamlingen vedtog hr Lieutenant Wiese at møde ved Commestionen i Ringeboe med John Hoom. –

Ligesaa vedtog Kjøbmand Halvorsen at møde ved Gustdahls Kommestion –

(Side 31)

Før Øiers Landhandler samt ved Faaberg overdrages Formændene at formaae en eller to dertil skikkede Mænd at afgive Møde ved Commestionene. –

Efter Forslag fra Wiese vedtog de ved Kommessionerne Mødende at gjøre saadanne Reiser uden Betaling derfor –

Dernæst blev gjort Udkast til proponerende Forlig for Landhandler Steen John Hoom og den i Øier og Gustad[!] Handlende. –

Dernæst blev efter Forslag fra Kjøbmand Ole Magnusen ventileret om de Handlende for Fremtiden ville have sine Kramboder Aabne til Handel om Søndagene. De tilstædeværen. Kjøbmænd A Berg, J

Halvorsen, Torkildsen, Solberg Wiese Bødker fandt at allerede Lovene har bestemt Grensene for saadant hvorfor her ingen Bestemmelse maatte findes nødvendig i dette Møde. –
Da flere gjenstande for i Dag ikke kunde blive at behandle blev Mødet sluttet. –

A, Johansen J Bødtker B: H: Børresen

Aar 1831 den 18de April blev af Anvist paa Byens Casserer til A. Johansen, for Localen til Mødet under 22de Marts sidstleden med 60 s –

A Johansen

Aar 1831 den 22de Juni blev en Borgersamling afholdt paa det sædvanlige Sted i Lillehammer, og til hvilke Møde kun de Handlende eller de som have bidraget til Udgifterne ved Segsonggene med Landkræmmerne bleve indkaldte. Anledningen til nærværende, Møde er; at Hr Procurator Jørstad som for det Første havde paataget sig at optage et Thingsvid[!] i Froen for at bevise det urigtige i den der drivende Landkræmmerhandel, har siden frasagt sig denne Forretning, og da Sagen er indstevnet til Foretagelse paa Froens og Ringeboes Maanedsting i Morgen Kl 9 Formiddag, og da Formændene senere har anmodet Procurator Krohn om at udføre det af Jørstad paabegyndte og Krohn tillige temmelig gerne har villet undrage sig denne Udførelse; saa har Formændene troet det nødvendigt at een eller 2de af Lillehammers Indvaanere Møder ved Thinget, og endelig de Formændene begge ere forhindrede fra at afgive Møde; saa ansaa Formændene efter at have

(Side 32)

anmodet flere af Lillehammers Indvaanere om godvillig at ville paatage sig denne Reise til Froen, og ikke flere end Hr Liut og Kjøbmand Wiese var at formaae dertil, og denne under den Bethingelse at Een af Borgerne fulgte med til Thinget, at Sammenkaldelsen, af Handlende Borgere var nødvendig, for i Forening med Formændene at afgjøre om hvilken der skal eller vil afgive dette Møde. –

Efter at Formændene havde formaaet de tilstedeværende til godvillig at møde og ingen var at formaae dertil, blev det fremsat til Afgjørelse ved Votering, hvem der skal reise. – Endelig blev man enig om at Michelet og Wiese reiser ilag i det Tilfelde at Wiese paa Grund af sin Frues Sygdom ei kan reise, da A. Johansen – i hans Sted maa følge med; – Da man ansaae at de Penge man havde i Casse var tilstrækkelige til at gjøre denne Reise med og betale Udgifterne ved Thinget, da det i det Hele beløb seg til 8 Spd 2 ort 4 s. og derfor tegnede sig Lieut Wiese for, 60 s. Kjøbmand Sæther 60 s – Bødker, 60 s – O Hove, 60 s – Petter Nielsen 60 s, Michelet 60 s – tilsammen 3 Spd – og Fuldmagt blev vedtaget at Formændene skulde udfærdige til dem som reiser – Mødet blev derefter sluttet. –

A Johansen J Bødtker

Aar 1831 den 29de Juli blev en Borgersamling holdt paa det sædvanlige Sted paa Grund af foregaaende Indbydelse af 28de d M. og Forretningerne administrerede af Formændene. A Johansen. J. Bødtker og Børresen – Hvor de efter de i Indbydelsens nævnte 2de Mænd, til at paasee at ikke ulovlig Handel foregaaer, paa den i Provst Camstrup Forslag af 28de April sidstleden anførte Tid, blev først at af Forsamlingen at udnævne ved Valg, saaledes at 1 for Lillehammer og 1 for Wignæs, bliver udnævnte. – Men da de Mødende af Borgerskabet var af den Formening at den af Provsten foreslaaede [Opsyn?] med Hensyn til Sabatshandelen maa paaligge Lensmanden eller Politiet, og hvorfor de troede at Formændene burde underrette Hrr Provsten om denne Formening, med tilføiende at de Fleste allerede paa Grund af de skette Bekjæntgørelser retter sig derefter.

Derefter blev oplæst det paa Elstad optagne Thingsvidner med Anmodning til de Mødende om at afgive sin Formening om hvad der nu skulde besluttes med bemældte Thingsvidner

(Side 33)

enten det skulde sendes til Christians Amt til Besørgelse og [Actums?] Anlæg med Landkræmmer Bøyesen og Freng eller om det skulde sendes til den norske Regjering alene til videre Foranstaltning. – Samtlige Tilstædeværende antog at Thingsvidnet snarest mulig sendes til Christians Amt ledsaget med den Forestilling som i dag for Forsamlingen af Formændene er refferert; samt at en Afskrift af bemældte Thingsvidne skal tilstilles den Norske Regjering for at godtgjøre at naar jævnlige Besværingger[!] om Forurettelser ved [uleselig] have været Grundende. Ligesom at en passende Forestilling til Regjeringen maatte følge Thingsvidnet. –

Dernæst anmældte Formanden A. Johansen sin til første kommende 15de August fra Formandskabet efter de forhen vedtagne Bestemmelser udløbne Ombudstid. – hvorfor, han foreslog et Valg paa een Formand i hans Sted nu maatte skee – Ligesaa paastod Kjøbmand Bødtker at blive fritaget for dette Ombud og altsaa bad Valg paa een i hans Sted maatte skee. – Efter det foregaaede Valg blev A Johansen vagt[!] paa Nyt med 9 Stemmer og efter ham for Lillehammer havde Kjøbmand O J. Sæther de fleste Stemmer som maa ansees som Resserve Formand. – For Wignes blev Kjøbmand og Gaardbruger Ole Ourn valgt til Formand med 6 Stemmer og til Reserve i dennes Forfald efter Lodtrækning med O. Magnussen og Bjerknæs blev S. Ourn valgt – I Kjøbmand Bødtkers Sted blev Kjøbmand O. J. Sæther valgt til Formand med 7 Stemmer, og Kjøbmand og Lieutenant Wiese til Resserve med 5 Stemmer hvilke Valg paa Formænd tager sin Begyndelse førstkommende 15de August. –

Man blev enig om at Formændene skulle for det første overtage Cassererens Function –

Regnskabet for det forløbne Aar fra 18de April 1830 til Dato hvoraf nu erfaredes at Cassen skylder for allerede giorte Udtællinger – 10 Spd 3 ort 1 s. blev fremlagt og af Borgerskabet hørt oplæst, som de erklærede at var forhen vidende om Anvendelsen af de indkomne Penge og derfor ikke fandt nogen Revition af Samme at være nødvendig. Forsamlingen blev derefter hævet

A Johansen

B: H: Børresen

(Side 34)

Aar 1831 den 5te October Kl 4 om Eftermiddagen holdtes en Samling af samtlige Lillehammers Borgerskab, efter skriftlig Indbydelse fra Formændene af Gaars Dato. – Anledningen til denne Samling var eet fra Lænsmand Fliflet under 3de d Maaned indløbet Brev hvori Byens Indvaanere anmodes om ved dertil udnævnte Mænd at afgive Møde paa Lillehammer den 6te d. M om Morgenen for at medtage en Deel af de nu fordiggiorte Gader til fremtidig Vedligeholdelse – Brevet vedlegges Protocollen – De Mødende bleve nu opfordrede til at afgive sin Formening om Huuseierne ere forpliktete til at antage et vist Stykke af Gaderne til fremtidig Vedligeholdelse. – Samtlige Mødedende[!] var af den Formening at man for nærværende Tid ikke bør eller kan indlade sig paa Forslaget men allene passende besvare Brevet, hvortil et Concept blev oplæst.

Videre blev ikke at forhandle hvorfor Samlingen blev hevet.

A Johansen

O Ouren

B: H: Børresen

Aar 1832 den 21de Januari blev, efter Indbydelse fra Lillehammers Formænd, en Samling af de Byggende og Grundeierne afholdt hos Forligelsescommissair A. Johansen for at overveie hvad Tilbud de Byggende, eller Reqvirenterne af Tomter i Kjøbstadanlægget med Hensyn til Afbetalingen af de til Gadernes Oparbeidelse anvendte Summer, der lar med heldigen kommer disse Indvaanere til Udgift, kan gjøre.

1st Bliver de at afgjøre, om samtlige ere villige til at opfylde de i Samling av 11te August 1829 til Amtmand Weidemann gjorde Tilbud, næmlig: at betale hvad der falder paa enhvers Tomt efter dens Længde, naar Udgifter er beregnet paa den hele Længde og –

2^{det} Opfordres de Mødende herved til at forestaae en eller flere Terminer i hvilke de ville indbetale bemældte til Foged Cassen. – De ved Lænsmand Fliflet fra Foged Friis medtagne Documenter i Alt fire Stk fremlagdes og oplæstes for de Mødende. –

Første Post blev eenstemmig antaget at man er villig til at betale det paalignede Refutionsbeløb.

Ved Opfordring foreslog de Mødende at man maae andrage om Henstand med denne Betaling i 2 Aar fra dette Aars Begyndelse erlagt i fire Terminer

(Side 35)

nemlig hvert Halvaar – For at bevirke denne Henstand troede man det nødvendigt at overlevere til Lænsmand Fliflet et passende Andragende ved det af ham bestemte Møde førstkommende Tirsdag – Hvilket Andragende bør undertegnes af Samtlige Vedkommende – Bemældte Andragende blev overdraget Formændene at forfatte – Efterat foranstaaende blev tilført mødte Kjøbmand H. [Frang?] og omældte at han i 1829 under Gadearbeidet havde betalt i Forskudt til sammen 2 er to Spd, og Flere af de mødende kunde nu erindre at flere af Indvaanerne paa Hammer havde bidraget lignende, hvorfor man fandt det nødvendigt i den Anledning at tilskrive Bucholtz for at erholde hans Tilstaaelse derfor, for at faae samme godtgjort i det Paalignede.

Andre Sager var ikke at forhandle altsaa blev Mødet sluttet.

A. Johansen   O. J. Sæther   B: H: Børresen

Aar 1832 den 5te Juni om Eftermiddagen Klokken 3 holdtes et Møde af Lillehammers og Wignæs's Indvaanere i A. Johansens Bolig paa Lillehammer, efter foregaaende Indbydelse fra Formændene, der er af saadant Indhold – næmlig: /

1   Hvad Indvaanerne formener der skal bestemmes med Hensy[!] til det af Roderne og Lænsmanden foreslaaede Veiarbeide; der næst Andragende til Amtet fra f A. er kommet tilbage med den Paategning, at Amtet raader begge Parter mindelig Overeenskomst, ellers maa Sagen afgjøres ved Domstolene.

2   Da man fandt det nødvendigt til forige Storthing at udarbeide et Forslag til nogle Forandringer i Loven for Lillehammer, og der ved Thinget ikke blev gjort eller foretaget noget med bemældte Forslag, formeentlig paa Grund af de mange mislige Rygter, som paa den Tid om dette Sted, vare satte i Omløb, muligens nu ved det kommende Storthing kunde faae et heldigere Udfald; derfor finder Formændene det for sin Pligt at høre Borgernes Formening derom, som i den Anledning udvælge de Mænd, som kunne udarbeide det udfordren-

(Side 36)

de Forslag. –

3 Det kunde maasker[!] være muligt at Grundeierne J. Hammer I. Sørgendahl og Ole Wignæs vare villige til, at opgive en bestemt Kjøbesum, af deres Eiendomme i det Hele, eller de Dele som ligge inden Byens Teritorium, hvor efter Borgerne kunde faae Anledning til at indgaae Regieringen med en Forestilling om at kjøbe disse, som vel en Gang har været paatænkt, hvorefter den en Gang bestemte Grundleie betydeligen maatte kunne forandres og Grundeierne en Gang for Alle sikkrede en Kjøbesum; men til at foretage saadant, maatte først nogle Mænd Udnævnes til at underhandle med Grundeierne, og derefter den nødvendige Plan og Forestilling til Regieringen, blive at udarbeide. –

Indbyelsens[!] videre Indhold vil erfares af Originalen der vedlægges Protocollen. Bemældte Indbydelse er ombaaret og foreviist enhver af Indvaanerne ved Johanes' Skydsskaffer, med Undtagelse af Grundeierne og de

som ei vare hieme, hvilke Paategningerne ogsaa vise. – Forhandlingerne administreredes af Formændene Sæther A Johansen, og O. Ouren –

Med Hensyn til den af Formændene fremsatte første Gienstand blev af de Mødende vedtaget: at det overlades Formændene at underhandle med Lensmanden og Roderne, samt Grundeierne, om at medtage et Stykke af Gaderne til midlertidig Vedligeholdelse enten i Fælledskab med Grundeierne eller og særskilt, hvilket Sidste ogsaa senere kan bestemmes i Tilfælde Formændene ei skulde see sig istand til at afgjøre det. – Det vedtoges ogsaa, at denne Bestemmelse skal cirulere[!] til de Huuseiere og Andre Vedkommende som i Dag ikke møde, for at indhente deres Samtykke med Tilføiende, at de som ikke ansees villige til at deltage i denne Overeenskomst, maa blive at betragte som hørende under de Veistøkker som Grundeierne for sit eget Vedkommende skal vedligeholde, saafremt Veilovens § 43 skal være anvendelig paa er os – eller Huseierne – – Dernæst blev ventileret om 2de Post, og blev ligesaa af de Mødende vedtaget at et Forslag til det kommende Storting skulde udarbejdes med Hensyn til Forandring i Loven for Lillehammer og Wignæs – Efter Formændenes Forslag blev vedtaget at udnævne tvende af Indvaanerne til Hjælp med Udarbejdelsen af det foreslaaede Forslag til Stortinget, hvorefter Valg

(Side 37)

blev foretaget der havde saadant Udfald. –

Lieutenant Wiese blev valgt med 9 Stemmer, og da Andersen og Michelet havde hver 4 Stemmer, og man ei troede Lodtrækning var den rigtigste Afgjørelsesmaade, blev vedtaget at Stemmegivning paa Ny skulde finde Sted, og som havde saadant Udfald – Kjøbmand Michelet blev valgt til 2te Medarbejder i dette Tilfælde med 8 Stemmer – og bliver saaledes Kjøbmand Andersen der havde 4 Stemmer ved sidste Valg at anse som Reserve.

–

Der blev derpaa yttret at jo før, man kunde begynde dette Arbejde troede man var det bedste – som at man maatte benytte til Veiledning det til forige Storting udarbejdede Forslag. –

Derefter blev den 3de fremsatte Gienstand taget under Behandling; nemlig, om Formændene skulde bemyndiges til at underhandle med Grundeierne om at opgive en Kjøbesum for den Deel af Deres Eiendomme som ligger inden Byens Qvartalinddellinger, nemlig paa Gaardene Sørgendahl, Hammer og Wignæs. – Men da man her fandt det i den Henseende unødvendigt at tage nogen Beslutning; og derfor, paatage, Sæther, Wiese, Ouren og A Johansen sig at foreløbigen at underhandle med bemældte Eiere. –

Videre var i dette Møde ei at forhandle hvorfor mødet blev sluttet, samt Protocollen underskrevet af de Mødende tillige med Formændene –

A. Johansen O.J. Sæther O Ouren Torkildsen

L Wiese H Ellertsen M:C: Krogsgaard T. Thorstensen

**A. Olsen A Berg er [uleselig] 2de [uleselig] med udtagelse af det sidste
C Sveen Bratberg**

1832 den 6te Juni udstedte Formændene A Johansen og Sæther det under 5te samme Maaned i Møde omhandlede Circulaire de af Lillehammers Huuseiere som den 5te ei mødte for at indhente disses Samtykke til den tagne Beslutning med Hensyn til Veiarbejde. Paa dette Circulaire have følgende givet saadan Paategning: «Formit Vedkommende troer jeg det bedst at et passende Stykke af Gaderne antages særskilt fra Grundeierne»

«O Mathiesen»

«Undertegnede er af samme Mening som Hr. Mathiesen»

«B.H. Børresen»

«Af Her Mathiesens Mening er ogsaa Coucheron» –

«Efter ovenanførtes Mening af H: Mathiesen er m: F: er og jeg af samme Formening.» «O Hove» -

(Side 38)

«Ligesaa[!] J. Bødtker; Ligesaa S. Thallaug; Ligesaa Peder Olsen Hattemager, Ligesaa Guldsmid Steen, Ligesaa Ole Brobakken, Ligesaa C. Fagerholdtz, Ligesaa O Olsen – hører[!]» –

«Da jeg for Øieblikket leier Huus, saa synes det at denne Sag just ikke kommer meg ved; - men hvis jeg eiede Huus – saa syntes jeg ogsaa, at ville antage det for mindst byrdefuldt, at arbeidet fælleds med Grundeierne» – C Andersen –

Skomager Thoresen erklæred muntlig at ville gjøre fælleds Sag med Pluralitetens Beslutning, og ligesaa Petter Nielsen yttret det samme til Johannes Skydsskaffer. – samt Bager Danielsen og Knud Mortrud forsaavidt det bliver anvendligt paa dem med Hensyn til Veiarbeide. –

Det originale Circulaire vedlægges Protocollen. –

A Johansen. – O. J. Sæther. –

Aar 1833 den 18de Januari blev afholdt en Borgersamling i A Johansens Huus i Lillehammer, hvortil samtlige Indvaanere af Lillehammer og Wignæs ved Circulaire af 16de d. M., der blev ombaaret ved Johannes Skydsskaffer, var indbudne, for at erfare og afgjøre: a det Forslag eller Andragende som er udarbeidet til Forandring i Loven for Lillehammer i Almindelighed, b ligesaa det Andragende som er udarbeidet for at faae Stothingets[!] Bestemmelse om Lillehammers Indvaaneres Stemmeret, c giennemgaae Lillehammer Bys Casseregnskab til 1832 Aars Udgang, hvilket Regnskab er besørget ført af A. Johansen. d Udnævne Revisorer til at revidere bemældte Regnskab, og muligens Dissidere samme, - e at udnævne Formænd i de nu udtrædendes Sted, og endelig for at besvare og afgjøre hvorledes, skal forholdes med Anskaffelsen af Penge og øvrige Requisitter, som Sundhedscommissio-

nen i Lillehammer og Wignæs har anseet udfordrende til det her i Lillehammer oprettende Cholerasygehuus. Mødet administreredes af Formændene A Johansen, og Børresen samt af Reserveformand Lieutenant Wiese. Første Gienstand nemlig Forslaget til Storthinget blev forelæst og giennemgaaet og da samme fandt almindeligt Bifald ansees Sammes at være færdigt til afsendelse til Storthingets Repræsentant for Christians Amt Peder Fauchal. Det andet Forslag om Stemmeretten er indsendt til Hjelm for at indhente hans Formening om, samme. Antagelsen af Samme udsættes altsaa indtil Videre. – Sagen, angaaende Cholerasygehuset Requisitter, som Sundheds Commissionen i Lillehammer, i Skrivelse af 17de d M. har forlangt, troede de Mødende i Dag ikke kunde afgjøres, da denne Skrivelse er indløben til Formændene siden at Indbydelsen til dette Møde var udstedt og altsaa blev denne Sag Udsat til afgjørelse paa næstkommende Søndag Eftermiddag Klokken 4te samt for da at afgjøre de Sager som nu ikke blev afgjorte. Kjøbmand Solberg forlangte tilført Protocollen at han ønskede Anførte i Protocollen hvem der i dag har afgivet Møde. Hvor-

(Side 39)

efter den engang antagne Mulct af 24 Skilling for hvem som ikke Møder kan settes i Requisistin[!]. De Mødende vare Peder Bue Ole Brubakken, S. Thallaug, Børresen, O. Olsen, Krogsgaard, Michelet, Lieut Wiese, J. Hammer, O. Solberg, H. Ellertsen. –

Fra Snedker Børresen indløb Udmældse[!] fra at være Formand i Lillehammer, hvilken Sag bliver at afgjøre i næste Møde. –

Forsamlingen blev derefter hævet. –

A Johansen L Wiese B:H: Børresen

Reserve

Aar 1833 den 20de Januari om Eftermiddagen Kl 4. blev den i foregaaende Møde bestemte Borgersamling afholdt hos A. Johansen, for at afgjøre de fra bemældte Møde udsatte Sager Byen vedkommende. Indvaanerne vare igjen indkaldte ved Circulaire af Gaars Dato, ombaaret ved Johannes Skydsskaffer, hvilken Indbydelse i

Mødet i dag blev fremlagt, og vedlægges Protocollen, tilligemed Indbydelsen af 16de i denne Maaned. Mødet administreredes af Formændene A Johansen og Børresen.

Sagen angaaende Skrivelsen fra Sundhedscommissionen ere Udlæg til Syge Huusindretninger blev sat under Indvaanernes Afgjørelse Deliberation og Vottering. Hvorpaa blev givet saadant Svar.

Forsamlingen finder sig beføiet til at anmode Formændene at ville tilkjendegive den ærede Sundhedscommission, at man nu er af samme Formening med Hensyn til Cholerasykehuus og hvad dermed staaer i Forbindelse, som Pluraliteten af de Mødende, i Mødet under 9de November s. A paa Hammer mundtlig afgang til Sundheds Commissionen. –

Derefter blev, efter den foregaaende Udmældelse, fra Snedker Børresen fra at være Formand, foretaget Valg paa en Formand i hans Sted af Haandværkstanden. Dette Valg havde saadant Udfald. Garvermester A. Berg paa Wignæs blev valgt med 9 Stemmer –

De Møden[!] vedtog derefter, at ved eethvert Møde, som Formændene fra Dato maatte finde sig beføiede til at sammenkalde Indvaanerne af Lillehammer og Wignæs til, skal enhver af Indvaanerne være pligtige til at møde saafremt de ere hiemme, eller ikke have antageligt Forfald, som mældes. I modsat Fald da ere enhver saadan udeblivede pligtig, at betale en Mulct til Lillehammers Bycasse af 24 s –

Flere Sager var ikke i Dag at foretage til afgjørelse hvorfor Forsamlingen blev hævet og Protocollen af de Mødende underskrevet.

A. Johansen   H Ellertsen   L Wiese   Torkildsen
S. Thalloug   O:N: Soelberg   A: Berg   J: Hammer   B:H: Børresen
E Bratberg   O Olsen   M Krogsgaard   C Danielsen   P Olsen
m. f. P.

H Braastad   C Fagerholt   A: Johansen
m. f. P.

Aar 1833 den 10de Juni vare Formændene A Johansen og O J. Sæther i Anledning skeet Anmeldelse fra Grundeierne Sjørgendahl og Hammer om Veiarbeide, samlede, og paa Grund af foregaaende Beslutninger udfærdigede en skriftlig Anmodning til Stedets Indvaanere enhver Huuseier

(Side 40)

og Andre Næringsdrivende, at ville besørge Veiarbeid, til Reparation paa Lillehammers Gader, saaledes at enhver Arbeidspligtig kom til at svare en halv Dags Arbeide. Bemældte Indbydelse blev ombaaret ved Johannes Skydsskaffer, og vedlægges nu Byens Arciv – Denne Gjenstand vedkom allene Indvaanerne af Lillehammer, hvorfor Formanden A. Berg som boer paa Wignæs ei i Mødet blev tilkaldt. –

Den 12te næstefter blev det beskrevne Veiarbeide udført, uden at hverken Rodemester eller Grundeierne afgav noget Møde, til Tilsyn eller Ordres for Veiarbeidet. For at faae Noget Udrettet, besørget undertegnede A. Johansen Tilsynet med dette Arbeide. Da Byens Indvaanere, efter Veilovens § 43 vel ikke kan paalegges andet Veiarbeide her end skaffe Folkehjelp, og Grundeierne hverken sendte Heste til Arbeidet, til at kjøre Veifyld med, og heller ikke ville skaffe saadanne efter skeet Anmodning fra Undertegnede fandtes det ikke meget Arbeide med Mandskabet nødvendigt, og derfor blev Mandskabet afskediget Kl imellem et og to.

To og to af følgende Indvaanerne af Lillehammer lod møde en Mand nemlig:

Christen Andersen og Ole Brobakken ___ 1 Mand – til sammen ½ Dag.
Guldsmid Steen og Christian Brobakken ___ 1 Mand do. ½ Dag
Garver Fagerholt og Hattemager Olsen ___ 1 do " ½ Dag
Iver Sjørgendahl og Mengshoel ___ 1 do " ½ do
O. J Sæther og Blikensl Krogsgaard ___ 1 do " ½ "
Michelet og Hove ___ 1 do " ½ "
H Braastad og P Coucheron ___ 1 do " ½ "
Høkker Olsen og A. Johansen paa Brobak ___ 1 do " ½ "

Thorstensen og Skomager Toresen ____ 1 _ do " ½ "

Knud Morterud selv ¼ Dag og altsaa er av disse Indvaa nere forrettet Veiarbeide af hver omtrent ¼ Dag. –

Da øvrige som i Dag ikke har mødt maa blive at tilsige ved næste Arbeide paa Gaderne.

A. Johansen

Aar 1833 den 27de August vare Formændene for Lillehammer og Wignæs samlede i Jørgen Hammers Huus, deels for, at udfærdige Svar til Fogderiet i Anledning en fra samme til Formændene indløben

Anmodning om Betænkning over en fra Halvor Leich i Næss paa Hedemarken, indgivne underdanigste Ansøgning om hans Svigersøn Peder Fossum maatte forundes Landkræmmerbevilling i Leichs Sted. Denne Betenkning udfærdiges, samt Indbydelse til Lillehammers Indvaanere til at Møde i Jørgen Hammers Huus Torsdagen den 29de i denne Maaned Kl 10 Formiddag – for høre benævnte betænkning, samt erfare Bykassens Beholdning, og Regnskabet, vælge Formænd m. M. Formand Garvermester A. Berg var i dette Møde ikke nærværende, da han paa denne Tid var bortreist. –

A Johansen   Ouren   O. J. Sæther

(Side 41)

Aar 1833 29de August Kl 10 Formiddag blev, efter foregaaende almindlig Indbydelse, en Borgersamling, nemlig af Kjøbstaden Lillehammers og Wignæs samtlige Indvaanere, afholdt i Gjestgiver Jørgen Hammers Huus, for at afhandle adskillige Gienstande Byen Vedkommende nemlig: a, anhøre en underdanigst

Ansøgning fra Landkræmmer Halvor Leich paa Næss, til Kongen, om Afskeed, som Landkræmmer paa Næss, imod at Bevillingen meddeles hans Svigersøn Peder Fossum. b, for at høre hvad Formændene i den Anledning har foretaget paa grund af Begjæring fra Foged Friis, – og tillige yttre sin Formening om, den af Formændene forfattede Betænkning, som skulle følge den nævnte Ansøgning tilbage til Fogden er passende eller ikke. – c Giennemgaae det af Formanden A. Johansen førte Casseregnskab over Byens Penge siden sidste Møde, og ved-tage Cassebeholdningen, samt om fornødigst ansees udnævne Revisorer til at gennemgaae samme til Dessission. – d) At udnævne Formænd i deres Sted, som i dag maatte, som saadanne udtræde; - m M. –

Af det fremlagte Regnskab erfares at Lillehammers Bycasse har i Contant Beholdning 29 Spd 4 s. Desuden har Samme at indfordre hos Kjøbmand Cas: Mørch efter Commissionsforliig, forfalden sidstleden 14de April 7 Spd^f Formændene fremlagde derefter Byens Arkiv, bestaaende af forskjellige Breskaber[!] for Aarene 1829, 30, 31, 32, og 1833, ordnet særskild for hvert Aar. I blant Documenterne for 1832 findes tillige 2de Brandtaxt Forretninger over Lillehammers og Wignæs Kjøbstadbygninger i Udskrifter, som for Amtet ere Formændene tilstillende. Ligesaa et Exemplar af Lovene af 4de August 1827. angaaende Norges og Sveriges giensidige Handel og Søefart. Den i sin Tid af de udnævnte Commiteer til at udarbeide Andragende og Forslage til Storthingene i 1830 & 1833 førte Protocol, fremlagdes tillige, samt endelig Toldtariffen for Aarene 1830 til 1833 – Litra a blev i Forsamlingen først sat under afgjørelse, og med Stemme flerhed blev vedtaget efter hrr Wieses Forslag at 3de Borgere skulde udnævnes for at udarbeide en yderligere begrundet [Forestilling?], som skulde følge Halvor Leichs Ansøgning tilbage til Fogden. Til dette Hverv blev udvalgt Kjøbmand og Lieutenant Wiese med 21. Kjøbmand Ellertsen med 18 og Kjøbmand Torkildsen med 13 Stemmer, samt dernæst havde Kjøbmand J. Bødtker de fleste nemlig 8 Stemmer. Samtlige Documenter denne Sag vedkommende 8te i Tallet, blev til den udnævnte Committee overleverede i Forsamlingen. Til Revisorer til at gennemgaae det nu fremlagde Regnskab, bleve eenstemmigen udnævnte, Kjøbmand Bødtker og Kjøbmand Bratberg, samt til at modtage nuværende Byens Cassebeholdning, og videre at forestaae en, Casserer Function for Byen Lillehammer og Wignæs, blev eenstemmigen valgt, Kjøbmand Simen Thallaug. Derefter blev foretaget Valg i de nu udtrædende Formænds Sted, som mundtlig, udmælde Sig, nemlig; A. Johansen, O. Ouren og O. J. Sæther. – Dette Valg havde saadant Udfald, Kjøbmand L Wiese med 15 Stemmer, Ellertsen med 13. og Kjøbmand Knud Torkildsen med 9 Stemmer. Efter disse havde Kjøbmand J. Bødtker de fleste Stemmer nemlig 8, som da ansees

at være Resserve i en af de Forfaldshavendes Sted. Forsamlingen vedtog derefter at de valgte Formænd nu saasart som muligt, bør foranstalte Undersøgelse ved Thingvidner op-

(Side 42)

tagne, til Mulcters Erlæggelse eller Bevillingers Tab, mod Landhandler Steen, i Ringsager; da Forsamlingen antog at denne driver en for Lillehammer skadelig Handel, og udenfor hans Bevillings Hjemmel. Formændene opfordrede derefter Forsamlingen til at tilkjendegive om noget videre i dette Møde kunde foretages til Afgiørelse; men paa saadan, blev intet videre anmeldt, hvorfor Forsamlingen Hevedes, og Protocolen af de Mødende underskrevet, til Overleverelse for de nye Formænd.

**A Johansen O Ouren O. J. Sæther A: Berg Ellertsen
Torkildsen J. Bødtker S. Thallaug Bratberg L Wiese
M Krogsgaard B H Børresen Bechen Knudt Morterud
P. Olsen A: Johansen O: Sveen J. Steen
G. Mengshoel B A: Fougner O. Olsen Torstensen
C Danielsen J: Bjertnes**

Aar 1833 September 3^{die} lod Formændene omsende, det af dem udarbeide Forsøg til Erklæring imod Landkræmmer Leichs Ansøgning, og da denne Erklæring vandt afgjørende Meening for sig ved Siden af de aftrædende Formænds, saa blev den medholdige Erklæring under 7de dennes afsendt til Toten Fogderi. Erklæringen som Følgebrevet vedlagt Protocolen for at indføres i Copiebogen. Ligeledes en Seddel fra Formanden Hr Garver A: Berg og et Brev i Anledning Sagen fra A: Johannesen.

September 6te indløbet Brev fra Hr Casper Mørck om Henstand med hans Gjæld 7^{Spd} til Høstetiden da han selv tænker at arrivere paa Lillehammer. Henstand af Formandskabet bevilget; – paa Grund af Cassens nærværende Stilling og at man for øyeblikket ikke har pressererende[!] Udgivter – Mørcks Brev see Arccivet[!].

September 9de Formandskabet tilskrevet Sorenskriver Møinicken med Forespørgsel om den for ham beqvemste Tiid til at modtage Lillehammer Indvaaneres Eed til Constitutionen. See Copiebogen.

September 12. Efter senere tagen Beslutning i Anledning Her C Mørcks Brev om Henstand med de til Commune Cassen skyldige 7^{Spdr} er Brevet overleveret Comune[!] Casserer Hr. Thallaug, som har at treffe den fornødne Forføining.

September 27de Modtog Formandsskabet mundtlig Meddelelse af Kjøbmand O. J Sæther om at Hans Fræng var traad i Underhandling med Froens Landhandler om Kræmmeriets Overdragelse og at han havde formanet Froens Almue til at understøtte en Ansøgning til Regjeringen om at

(Side 43)

overdrages Froens Landkræmmerie naar Bøyesen ved Døden afgaar. Da denne Sag forekom Formandsskabet, at være af indgribende skadelige Følger for Lillehammers Handel, besluttedes i Formandskabs Mødet at man desangaaend personligen skulde raadspørge Amtmandens Formening om Sagen og afreiste til den Ende Formændene Ellertsen og Wiese til Toten. Efter at Reisens Hensigt var paa en passende Maade meddelt Amtmanden, ytrede denne, at han ved alle Leiligheder ville samvirke til en hver Fordeel og udvidet Handels Friihed for Kjøbstaden, og for det Tilfælde at Frængs muelige Ansøgning kom til hans Erklæring skulle den blive

Formandskabet tilstillet; ligesom ogsaa Amtet bifaldt den af Formændene yttrede Plan at ansøge Bevilling til at drive Landhandel paa Froen for et Intresentskab paa Lillehammer, hvorved altsaa Stædets Interesse nærmest syntes besluttet. Den til Fogderiet indløbne Erklæring i Andledning Leigs[!] Ansøgning fandt gunstigt Medhold og ville

videre vorde anbefalt til Underflyttelse og Overveielse. I Andledning Sprøitevæsenet yttrede Amtet at have anbefalet Sagen og ventede derpaa Resolution. Om den af Grundeierne vidre Proces yttrede saavel Amtmanden som Fogden at Staten venteligen har at undgaae en saa stadig Udgivt, som hiin paadømte Grundleie for Gader og Torv, maatte skride til at købe Lillehammer og Wignæs. –

September 18de modtaget Svar fra Sorenskriver Møinicken, om at han finder den beqvemteste Tid til Eedsafleggelsen til Constitutionen at være den 23 Septr kl 3 Eftermiddag. Dette communiseret Indvaanerne under Dags Dato.

September 19 Formanden Here K Torkildsen tilskrevet Ole Jorde i Gusdahl der driver Landkræmmeriet for Jomfrue Bøe, om at han maae afholde sig fra al uberettiget Handel, da han eller vil vorde sagsøgt.

Septemb 20de Har Formandskabet udfærdiget en Indkaldelse til Ringsager Forligelses Commesion for at bevirke den Snighandel som Landhandler Steen siges at drive indskrænket efter hans Privelegie.

Septemb 23de aflagde 20 af Lillehammers Næringsdrivende Eed til Norges Grundlov og blev indmatriculert i Faabergs Mandtal.

Septemb 24 Har L Wiese vedlagt denne Protocol flere Nummer af Morgenbladene der indeholder Storthings Forhandlingerne og afsagte Kiendelse med Hensyn til Lillehammers Stemmeberettigede saa ogsaa Udrag af det Brev fra Overaudietur Hjelm i samme Andledning, alt til fornødne Oplysninger med de Indsgelser[!] som kunne møde, af Enkelte af Faabergs Indvaaner.

Septemb 29de Modtog Formandsskabet, fra Amtet 1, Lov om Handelen i Christiania 2 Lov om Byskattens Ligning i Rigets Kjøbstader 3 Lov Om Ophævelsen af Stemplet i Papiirs Brug ved Slutsædler 4 Toldtariffen. Hvilke Love ere satte i Circulation imellem Indvaanerne og vil vorde Protocollen vedlagte ligesom Exenplarer ere nedlagte hos Formændene til Afbenyttelse.

(Side 44)

October 1te er af Formandsskabet udstædt Fuldmagt for H^{rr} K: Torkildsen til at møde ved Ringsagers Forligelses Commission i Sagen contra Landhandler Steen. –

Octobr 9 Modtog Formandsskabet fra Christians Amt 1 Lov om Kongeriget Skattevæsen 2 kongelig Kundgjørelse om Skatter og Afgivter fra 1833 til 1836. 3 Liste om Skatteafdeeling.

Octob^r 17de Modtog Formandsskabet mundtlig Meddeelelse fra Herr Torkildsen, om at han mødte ved Ringsager Forligelses Commission paa Cumunens Vegne imod den for uberettiget Handel indkaldte Landhandler Steen, men at Sagen da Forliig ei kunde opnaaes blev henvist til Retten

---

October 26de Var Formandskabet tilkaldt i et Møde med Sundhes[!] Commissionen for Lillehammer og Wingnæs i Anledning Oprettelse af et lille simpelt Sygehuus imod den ondartede Colera og blev da besluttet, at en Opfordring skulde i den Andledning circuleres imellem Byens Indvaanere.
– Bemeldte Opfordring og de paategnede Gaver og Laan til Sygehuset vedlægges Protocollen.

October 29de modtages fra Amtet den Provesoriske Anordning af 25de Septemb 1833 om den ondartede Colera og Foranstaltninger derimod, hvilken Annordning[!] strax sættes i Circulation imellom Indvaanerne

---

Octob^r 30 Tilskrev Formandskabet Sundhets Commissonen[!] for Lillehammer i Andledning den aftalte Foranstaltning, og findes Copie af denne Skrivelse indført i Copiebogen

---

November 9de Modtaget Skrivelse fra Landhandler Steen, hvori han bønfaldende anmoder om at det mod ham inlendne[!] Søgemaal for ulovlig Handel maatte bortfalde

---

Decemb 6te tilskrevet Landhandler Steen, hvori man paa en beskeden og til hans Brev formeentlig passende Maade tiltjendegav ham at Lillehammers Interesse fordre Fremgang med det begyndte Søgemaal

Decemb 9 Modtog Brev fra Landhandler Steen og Procurator Gloersen hvorved Formandskabet underrettes om at Regjeringen har bevilget Steen udvidet Privilegium til at handle med alle almindelige Kjøbmandsvarer.

[Aar 1834]

Januar 3^{die} modtog fra Herr Foged Friis ifølge gjordt Anmodning en Gjenpart af hans Erklæring paa Leichs indgivne Ansøgning om Landhandelens Overdragelse paa Næss til Svigersønnen P: Fossum.

Februari 22de Tilskrevet de elligerede[!] Mænd i Christiania med Underretning om den Steen bevilgede Handelsrettghed[!]

(Side 45)

April 21. Modtaget Svar Skrivelse fra de eligerede Mænd i Christiania i Anledning de eligerede Mænd i Formeening om at det ansees utvilsomt efter Grundloven § 94 at Regjeringen er berettiget til Dispensationer fra ældre Lovbestemmelser.

Marz 19. Tilskrevet Foged Friis og H^r Provst Kamstrup med Anmodning om at vorde meddeelt et attestered Afskrift af Deres Mandtalsprotocoll over de Stemmeberettgede[!] Indvaanere paa Lillehamer og Wingnæs

---

May 9de Modtaget Svar Skrivelse saavel fra H^r Foged Friis som Provst Kamstrup paa sidstmelte Brev, hvorved Kamstrup fremsender en Fortegnelse over de i Protocollen anførte Indvaaneres Navne, men beder sig derhos affmelt meddeelt Stattlige Beslutning om Stemmeretten; – Fogden Friis derimod tilkjendegiver at ville have en Sammenkomst med Lillehamers Indvaanere for efter Erfaring om Enhvers paaberaabte Qualiteter som Stemmeberettgede[!], at indføre samme i Protocollen.

Julii 13 Tilskrevet Justits Departementet med Anmodning om at ville cumunicere Hr Provst Kamstrup sidste Storthings Beslutning og den afsagte Kjændelse berørende Torkildsens Stemmeret.

Julii 17de Ligeledes tilskrevet Arcivarius for Storthingsprotocollene om et af ham attesteret Udrag[!] af Forhandlingerne i Storthingene ved rørende samme Sag.

Aar 1834 den 26 Julii vare Lillehammer og Wignæs' Indvaanere efter foregaaende Indkaldelse samlede i Jørgen Hammers Huus for at ventilere om, en efter Forslag af nogle af Byens Indvaaners paatænkt og foreløbigen med Faabergs Skolecommission omhandlet Oprettelse, af en fast Skole paa Lillehammer. I denne Anledning fattedes følgende Beslutninger af de Mødende. Hr Kjøbmand Michelet protesterede imod Skoles Oprettelse. Steen ytrede at ville give Svar naar skolecommis-sionen foranstalter en Samen-kaldelse. Amund Olsen ville intet Svar afgive nu. – Garver Fagerholdt som Steen Gdbr Torkildsen som Steen A Johansen som Steen Torstensen som Steen Bratberg som Guldsmed Steen – Hattemager Olsen som Sten Jensen som Steen Knud Morterud som Steen – Krogsgaard som Steen. – Ole Hove ytrede at han intet Svar ville afgive. C Danielsen som Steen. –

Torkildsen

saaledes paseret og i Forhandlingsprotocollen anført bevidnes **A: Berg L Wiese**

(Side 46)

Herre Kjøbmad[!] A. Johannesen bad Protocollen tilført at Preponenterne kun ønskede besvart om de Mødende ville yde noget til den oprettende faste Skole eller ingen Skole ville have. –

1835

Feb^r 4de Modtaget fra Storthingarcivarius en attesteret Udskrivt af Storthingsprotokollerne om den Lillehammer og Wignæs tilkommende Stemmeret.

Feb 28 Modtaget fra Lensmand Flifleth en Reportitions Beregning over Udgivterne i And- ledning Gadeanlægget paa Lillehammer, hvilken Beregning strax sættes i Circulation mellem Angjældende.

Febr 9de Tilskrevet H^r. Lensmand Flifleth og oversendt ham den fra førbemeldte H^r Assessor Holst modtagne Udskrivt om Stemmeretten, for at cumuniceres Hr Sognepræst Kamstrup som Mandtalsfører til Efterlevelse

---

Modtaget fra Amtet 1 Exemplar af Handelstractaten imellem Rusland Norge og Sverrig, hvilken strax sættes i Circulatjon imellem vore Medborgere

---

Modtaget fra Lensmand Flifleth en Skrivelse til ham, fra H^r Provst Kamstrup, der afæsker Formandskabet en attesteret Fortegnelse over dem som driver borgerlig Næring paa Lillehammer & Wignæs for at samme kunne vorde optagne som Stemmeberettigede i Faabergs Mandtalsprotkol. –

Tilskrevet Herr Foged Friis og fra ham requireret den af Provst Kamstrup forlangte Oplysning.

(Side 47)

Aar 1834 den 6te December 1834de havde Formandskabet ladet Lillehammer og Wingnæs Indvaanere sammenkalde til et Møde for at høre sammes Formeening i Anledning Hr Kjøbmand O N. Soelbergs Klage over Olle Bersengs uberettigede Handel. Foruden de 3te Formændene mødte kun H^{rr} A Johannesen og M Krogsgaard og besluttede enstemmig at Ole Berseng skulde tilskrives og advares om for Eftertiden at afholde sig fra al uberettiget Handel.

Torkildsen   H: Ellertsen   L Wiese

Aar 1835

Den 26de Julii om Eftermiddagen Klokken 5 slet, havde Formandsskabet ladet samtlige Lillehammer og Wignæs næringsdrivende Indvaanere efter foregaaende sædvanlig Indbydelse sammenkalde

a, for at høre oplæse en Extract af de Forhandlings Gjenstande som er passerede til Afgjørelse i det nærværende Formandskabs Ombudstid, og

b, for at vælge 4 nye Formænd i de nu udtjente Formænds Stæd.

Forhandlingerne administreredes af Formanden Kjøbmand Lieutenant Ludvig Wiese i de andre Formænds Tilstedeværelse og lyder saaledes. –

«Vi have samenkaldt vore Medborgere i Dag fordi Virketiden for vort Formandsskab er udrunden. Vi skyldte saaledes ogsaa at afgive Beretning om de Foranstaltninger som gennem os er passeret til Afgjørelse denne Cumune vedkommende. Let indseer vistnok Enhver, at det ei staaer i et Formand-skabs Magt at gjævne de forskjellige Vanskeligheder, som i denne Tid opstille sig imod Byernes gamle Forrettigheder til udelukkende Næring og Handel, og det er en Følge af en saa frie Statsforfatning som vor, at alle Samfundets Borgere inden Norge vil gjøre lige Krav gjældende paa Adgang til at høste de Livets Fordele og Rettigheder i Staten, som vor Grundlov hjemler. Alle Indsigter alle Kræfter alle Talenter vil nu have Ret til at kappes om de Adgange til Erhvervelse og Livets Udkomme; som Nærings Kilderne kan aabne, (og ligesom det staaer enhver frit for at staae sin Bopæl her saaledes turde den Tiid maaskee ei være fiern, da alle Rigets andre Egne maae aabne sin Adgang for den Næringsøgendes Syssel,

(Side 48)

og hvo kan vel nægte at dette Princip er rigtigt hvormeget det end støder an mot vore og Enkeltes Interesser). For vort vedkommende have vi midlertiid efter Midlerne i vor Magt kraftligen søgt at modvirke og protestere imod enhver Foranstaltning, der os vidende, truede med sin skadelige Indvirkning paa dette Stæds Handel og Næring, men det stod ei længere til os, at bortfjerne Ulemperne eller Landkræmmernes nære Syssel paa vore Grændser, fra den Tiid af, at Regjeringen efter indhentede Auctoriteters gjensidige Synspuncter troede, at der var høiere statsoeconomiske Interesser som burde beskyttes til Fordeel for Landboerne end de forholdsmæssig færere Byeindvaanere. Man tog fra den Stund Sagen saaledes var afgjort kun lidet, eller fast intet Hensyn til de Interesser, og de Forestillinger som vi for denne Byes Vel søgte at gjøre gjældende, da det fra alle Kanter paastodes og ivredes for at Landboerne burde i eget Skiød finde Adgang til at skaffe sig de Livets Nydelser og Goder som han tragede efter uden at disse skulle fordyres ham ved kostbare Reiser til Kjøbstæderne.

Til Beviis om Sandheden af vor Virksomhed for denne Cumunes Interessers Opholdelse skal vi give os den Ære at referere

Sagen N° 1

Ifølge hvilken det vil være i Enhvers Erindring, at den Borgersamling, som valgte os til deres Formænd for 2 Aar siden, overdrog os tillige Forpligtelse til at indlede Søgemaal imod Landkræmmer Steen for uberettiget Handel.

Vi indkaldte da under 20 Septemb. 1833 Landhandler Steen til Ringsagers Forligelses Commission og H^f Kjøbmand Torkildsen afgav personligt og velvilligt Møde paa Lillehammers skadelidende Indvaaneres Vegne.

Forlig kunde midlertid ei opnaaes og Sagen henvistes til Retten, hvis Aarsag vi ogsaa strax indledede Correspondance med Procurator Gløersen for gennem Rettergang og Dom at see bestemte Lovbud gjort gjældende. Men inden midlertid Sagen faldt i Rette indløb fra Procurator Gløersen og Landhandleren, Underretning om at Steen, var meddeelt at faa uvidet[!] Privilegium paa Handel med alle Slags Kjøbmandsvarer, at det var usansynligt at haabe nogetsom helst hældigt Udfald af Søgsmålet for at standse hans femtidige Virksomhed. Vi greb da til den Udvei at indberette Christiania Byes 12 eligerede Mænd, hvad der var passeret i Sagen og opfordre Dem

(Side 49)

til at raadslaae med Hovedstadens kyndige Jurister, om hvad der burde foranstaltes, idet vi tilbød os, at ville adspørge vore Medborgere om de vare villige til med Christiania Cumune forholdsviis at deeltage i et Søgmaal mod Regjeringen, der af os formeentes uberettiget til saadan Privelegiers Udstædelse.

De eligerede Mænd i Christiania gav os herpaa under 21de April 1834 til Gjensvar, at de beklagede det Passerede, men indsaae desværre ingen Udvei til at bringe Sagen forandret, al den Stund Norges Grundlovs § 95 maatte ansees gjældende.

For vort Vedkommende stod der saaledes intet tilbage at varetage til vore og Medborgeres Interesser i Beskyttelse, og efter i denne Begivenhed, at have opfyldt vor Pligt, formoder vi, at Sagens uhædige Udfald, ei kunne være mere nedslaaende for nogen, end Dem der under allehaande Bryderier og Ulemper kjæmper forgjæves i Spidsen for vore Interessers Opholdelse; Vi have ei kunnet gjøre meer til Eders Gavn.

Sagen N° 2

Det vil videre være i Eders Erindring, at Formændene havde at afgive Erklæring om, og over en fra Landhandler Leich paa Næss indgivet Ansøgning til Regjeringen om at maatte overdrages Sviger-sønnen P. Fossum Landhandleriet. Hvad Udfald denne Sorg har faaet er os hiidentil ei bekjændt, men forskjellige modsigende Ytringer synes at lade os formode at det ansøgte hidentil ei er indvilget. Vi have midlertid dog havt den Tilfredsstillelse at en af vore Erklærings Poster er gjort gjældende, saaledes at for Eftertiden skal det offentlig bekjændtgjøres, naar et ledigt Landkræmmerie skal besættes, og at det saaledes ei vil være tilgjængeligt for Famillie Forhold eller Handel og Contract imellem Mand og Mand. Landkræmmerierne kunne saaledes forventes bortgivne til Kjøbmænd i Særdeleshed, og vi proponerer herved for de som i Dag udvælges til Formænd for denne Cumune at

de vil offentligjør ved Opslag her i Byen, naar der for Eftertiden er noget Kræmmerie ledigt, for at ogsaa dette Stæds Handlende kunne søge derom.

Sagen N°. 3

Som Følge af foregaaende Gjenstandes indgribende Indflydelse paa Lillehammers Næring toges der i et Formandskabs Møde den Beslutning at Herr Kjøbmand Ellertsen og L Wiese skulde personlig henvende sig Amtmand Weidemann for mundtlig at andrage for ham Følgerne af vore for-

(Side 50)

knyttede Handels Forhold om Privelegi Bevillinger er bleve mere almindelig inden en vis Circum-feransie om Lillehammer, og for at erfare de Anskuelser efter hvilket Amtet fandt det passende for Eftertiden at see dette Stæds Interesser fyldestgjort.

Det var ved denne Leilighed vi erfarede, at saadanne Prinsipper om Handel og Borgerlige Rettig-heder kunne ventes gjort gjældende gennem Amtets Indstilling og Foranstaltning at der intet gunstigt Haab var at vente for denne Byes formodede fremtidige Fordeele og tydelig har det senere vist sig at Medhjelp til at forhindre Landhandelen i disse Egne er ei at stole paa fra Amtets Side, derimod har hidtil H^f Foged Friis ifølge de os tilsendte Erklæringer fra ham medvirket Landhandler Bevillingers Udstædelse inden vise Miil efter Rescript af 1753 og 1755 for Byeanlægget her.

Vi skulle saaledes for vort Vedkommende tilraade al muelig Tilfredshed med Tingenes Gang, og hvad der ei kan forandres; ønskende af Hjertet, at Enhver af dette Stæds Handlende maatte ved de pecuninære Resourser og Kræfter som staar deres Virksomheds Evne og Drivt til Tjenneste, kraftigen kunne beseire mødende Vanskeligheder, (da have de ei Naade og Gunstsystemets høie Udeler at takke for nogen Tilvæxt i deres Lykke), og det turde hænde, at Handelen her paa Stædet trods udvortes ødelæggende Omstændigheder, enda vil kunne være istand til at afgive tarveligt Erværv for den Nøisomme. Man seer forøvrigt hentil andre Kjøbstæders Byrder og Tryk af Skatter og Cumune Udgivter. – Man gjøre sig bekendt med andre Stæders Udredsler til Fattig og Sygeforsørgelse. Man betragte Byerne; nyttige og unyttige Indretningers slugende Krav på Vedligeholdelse og Forskud af store Pengebidrag; og vi vil ved Hensyn dertil erkjænde, at er vore Indtægts kilder smaae og trange; vore offentlige Byrder ere derimod Ingen. Vi kjænder hverken til Militairtjenneste eller Ombuds Byrder, som borttager Borgerens Tid fra egne Sysler og saaledes er der neppe en Plet i Landet, hvor Indvaanere kjænder mindre til Statens Tyngsler og Byrder end her, lader os haabe at der vil være Varighed i disse Udsigter, netop fordi man forknytte vor Virksomheds Evne og Drivt.

(Side 51)

Sagen N° 4

Have vi midlertid ikke kunnet tilkjæmpe os hiine Landkræmmeriers Undergang og Ophør er det os dog i vor Formændstid kjært at have kraftigen modvirket en betydelig Udgivt for dette Stæd, idet vi bringe i Erindring dets i Begyndelsen af vor Ombudstid, fra Regjeringen tilkjændegivne Ordre til Colera Sygehuus' Oprettelse. Tvende særskilte Departements Resolutioner vare som bekjændt i Borger-Samlingerne forkastede, da vi ifølge en nye Indkaldelse for den sidst etablerede Sundheds-commission, atter havde Andledning til at protestere mod alt tvunget Arrangement af Sygehuus for vor Regning, og siden vore grundede Aarsage til saadanne Protest ere vedkommende Regjeringsdepartement tilkjændegivet paa en Maade der viste, at vi ei vare Naadens Tilbedere, men Represen-tanter for frie uafhængige Borgere, have vi intet hørt til denne Sag, formodende at Regjeringen har indseet at Ordren var ubeføiet efter den for Lillehammer gjældende Lov, ifølge hvilken ingen Udredsler eller Præstasjoner kan paabyrdes os uden i Forening med det Landsogn, hvori Lillehammer er incorporeret i offentlig Henseende. Ligesom vi haabe i denne Sag at have handlet i Pluralitetens Aand og Willie, er det aldrig tilraadeligt ubetinget at underkaste sig uden stræng Undersøgelse provisoriske Anordningers Bud, fordi Erfaringen ofte har vist deres uhjemlede Anvendelse paa Samfundsforholdene. Sagen var for den kommende Fremtid af Vigtighed og det turde hænde at man ei saa let oftere efter denne Tid byder Lillehammer at bekoste Indretninger, som ei ere hjemlede i den for samme gjælden Lovgivning, thi Erfaringen beviser at her existerer en kraftig Modstandsaaend mod hvad der ei er stræng lovlig Forpligtelse, idet jeg for min Deel vil være den Sidste der underkaster mig blind Lydighed, som fri Borger.

Sagen N° 5.

Fra Totens Fogderie og Christians Amt havde vi modtaget til Erklæring en Ansøgning fra Herr Haagen Ouren om at maatte bevilges Privelegium til at handle som Landkræmmer i Gusdahl. Vor Betænkning herover er Amtet tilstillet og naturligviis have vi fundet os beføiede til at modvirke og fraraade al Kræmmeri Handel i Naboobygden styttende os til forhen vidløftigen udviklede Grunde om det Skadelige og Ruinerende derved for Lillehammer og de Interesser som Bye Anlægget her syntes nærmest at være etableret for.

(Side 52)

Sagen No 6. _

Vi maae endelig i vore Foranstaltningers Gang til den mest vidløftige og med omfattende Brevvexling forbudne Sag, som faldt i vor Lod at bringe til sig forønskede Endemaal, efter at den i 6 Aar har været en Gjenstand for megen Tvivl og Tvist med Mandtalsføreren og enkelte ukyndige Exeptioner i Faaberg. De fleste af vore Medborgere veed midlertid nu, at en fuldsteendig Afgjørelse og Seier er vunden over alle Vanskeligheder for

vor Stemmeret og vi vil med Flid sige at undgaae Gjentagelsen af det vidløftige Foredrag som tilhører denne Sag, ei allene af Corespondance med vedkommende Regjeringsdepartement Amtet Fogderiet og især Provst Kamstrup, der ei var uden trættende Vid-løftighed og Tværhed oftes forenet med Cicaneuse Exeptioner.

Sagen er nu bragt til Ende og enhver af Eder er ved de stedfudne Foranstaltninger sikkert de samme Rettigheders Udøvelse som andre Kjøbstædsborgere, saa at for Eftertiden skal Lillehammers Indvaanere ved Hjelp af det Document vi have erværvet lige fra Storthingets enstemmige Beslutning ei nægtes Adgang til Stemmeret i Faaberg. Maaskee har vi allerede ved vor Stemmegivning sadt en Grændse for den Famillie og Slægtsforholdets Indflydelse paa Forholdene her i Bygden som var uønskelig for Pluraliteten af vore Samfundsbrødre i Faaberg, og derved er alle Evner og Kræfter efter deres Værd Tillid og Talenter aabnet en og samme Adgang til Ære og Fortrin efter den Medborgelige Grad af Agtelse og Indsigter, som Talent og Kundskab kan kappes om at erværve.

Vi slutte nu dette Referat med vor oprigtige Taksigelse for den Tillid som vistes os ved vor Udvælgelse til Byens Formænd, og jeg for min Deel takker mine Medombudsmænd for den Beredvillighed og den Enighed jeg altid mødte under min lidet Skikkethed til at administrere. – Mellem Formandskabet indbyrdes veed jeg aldrig at der opstod forqvalende Modsætninger der forvoldte nogen af os en ublid Time, derfor har disse 2de Ombudsaaer været mig behagelig i saa Hense.d.

Vi nedlægge altsaa nu vort Ombud og opfordre Forsamlingen til at foretage nyt Valg paa de imellem Eder som have vundet Eders Tillid og Agtelse, til at indtage Formandskabs Pladserne for Lillehammer og Wignæs Bye. -

(Side 53)

Da forestaaende Referat var oplæst og ingen havde noget derved at anmærke saa skred man til Valg paa 4 nye Formænd der havde dette Udfald

L Wiese	IIII IIII IIII	___	15	Stemmer
Ellertsen	IIII II	___	7	Do
Fougner	III	___	3	"
S. Ouern	II	___	2	"
Steen	IIII	___	4	"
Torkildsen	IIII II	___	7	"
Bratberg	IIII	___	4	"
Mathiesen	III	___	3	"
Mischelet	IIII I	___	6	"
Fagerholdt	II	___	2	"
Sæther	IIII I	___	6	"
Magnusen	II	___	2	"
Krogsgaard	IIII	___	4	"
Andersen	II	___	2	"
O: Sveen	IIII	___	5	"
P. Nielsen	II	___	2	"
~~Steen~~				
S Thallaug	IIII	___	4	"
A Johansen	IIII I	___	6	"
J Bødtker	II	___	2	"
C. Danielsen	I	___	1	"
Soelberg	I	___	1	"

Herr Ellertsen frasagde sig Valget da han havde tient i 2 Aar og da Kjøbmand A Johannesen O J Sæther O J Mischelet havde lige Stemmer foremlig 6, saa blev Omvotering foretaget, hvorved Valget med 10 Stemmer

faldt paa A. Johannesen. Til Formænd for Lillehammer er saaledes valgt.

Leutnant L. Wiese med 15 Stemmer
Kjøbmd Torkildsen " 7 Do
Do A Johannesen 6 senere 10 efter Omvotering, og for Wignæs
Maler O Sveen med 5

som Reserver i disses Stæd er valgt Kjøbmd Mischelet med 6 og O. Sæther med 6 Stemmer.

(Side 54)

Til Casserer vagtes[!] uden Stemmegivning, men efter Formændenes Proposition enstemmigen S. Thallaug. –
Da intet mere var at forhandle underskrevs Protokolen af de Tilstedeværende
Lillehammer den 26 Julii 1835.

L Wiese Torkildsen A: Berg H Ellertsen
P: [Olsen?] Thorstensen C. Fagerholdt S: Thallaug

Mandagen den 14de September 1835 vare Formændene samlede med Undtagelse af O: Sveen og erklærede da L Wiese i Anledning af det fra Amtet til Erklæring modtagne Forslag af Professor Hjelm i Anledning Creditvæsenet og Vexellov at han for sit Vedkommende ei derover fandt Interesse for at ytre sig. Af samme Meening yttrede ogsaa Herr Kjøbmand Torkildsen sig, hvorefter Sagens Documenter overleveredes Herr A Johannesen som derom ville afgive sit Foredrag.

L Wiese Torkildsen A Johansen

Under 17de November indløb Skrivelse fra Provst Kamstrup ledsaget med Regjeringens udsente Scema til Folketællingslister, og hvorefter Formandskabet opfordredes til at foranstalte Folketællingen foretaget inden Byens Grændser, hvilket ogsaa passerede den bestemte Dag den 29de Novemb^r 1835 da Byen havde 254 Indvaanere foruten de Individder der opholdt sig paa Grundeiernes Gaardes Boliger. Sagen expideredes derefter fuldbragt under 6te Decemb^r 1835.

Under 22de Decembr indløb Skrivelse fra Foged Friis om at Regjerringen havde givet Approbatjon paa det af Lillehammer Indvaaneres gjorte Forslag til Brandvæsen for Kjøbstaden og hvilken Sag bestemtes med hvad dermed staaer i Forbindelse til Foretgelse[!] først i 1836

Under 30de Decembr indløb Skrivelse fra Provst Kamstrup med Opfordring til Formændene at adspørge Lillehammer Indvaanere om de i Fattigvæsenets Anliggender ville separere sig fra Faabergs Præstegjæld. –

(Side 55)

Aar 1836.

Den 16de Januar var samtlige Lillehammer og Wignæs Indvaanere efter foregaaende Indbydelse sammenkalte i Anledning følgende Sagers Afgjørelse.

- A**, for at meddeeles Underretning om det af Regjerringen Approperede Forslag om Brand og Sprøitevæsen for Lillehammer og dermed forbudne Valg af Brandcommission og Inspecteurer og Assistenten og
- B**, for at raadslaae om Forening med Hensyn til Fattigvæsenet med Faabergs Præstegjæld fremtidig

ønskedes vedligeholdet.

Da alt nødvendigt i Anledning Brandsvæsents Sag var refereret for de Mødende foretoges Valg paa 5 Indvaanere til at udgjøre Brandcommissionen der havde saadant Udfald. L Wiese undbad sig at vorde valgt.

Ellertsen ___ IIII IIII IIII Becken ___ I.
Sæther ___ IIII IIII IIII I Suttestad ___ I.
Thallaug ___ IIII IIII E Bue ___ I.
Krogsgaard ___ IIII IIII J Sorgendahl ___ II
Børesen ___ IIII IIII P Olsen ___ I.
Soelberg ___ IIII II C Danielsen ___ I.
O Sveen ___ II
S Ouren ___ III
A Johannesen ___ IIII IIII IIII
Torkildsen ___ IIII IIII Med fleste Stemmer valgtes saaledes
A Johannesen Brbake ___ I. Kjøbmand Sæther med ___ 16 Stemmer
O Jensen ___ I. D^o Ellertsen " ___ 14 D^o
Wiese ___ IIII D^o Johannesen " ___ 14 "
Steen ___ III D^o Torkildsen " ___ 10 "
Bødtker ___ IIII II D^o Børresen " ___ 10 "
O Magnusen ___ I. og i disses Stæd som Supleanter
Fagerholdt ___ IIII M Krogsgaard med ___ 9 Stemm
A Berg ___ III og S Thallaug ___ med 9 D^o
J Hammer ___ IIII II
B Fougner ___ III
O Mathiesen ___ III
Cauceron ___ I

(Side 56)

Derefter skred man til Valg paa Brandinspecteurer og Assistent, efter at det forud var vedtaget at Lillehammers Indvaanere ligesom Wignes Beboere hver for sig skulle udkaare sig Brandinspecteur og Assistent. –

Soelberg ___ IIII I Ormsrud ___ I.
E Bue ___ IIII Ellertsen ___ I.
A Johannesen ___ II Becken ___ I.
Thorstensen ___ II Fougner ___ II
P. Olsen ___ IIII Torkildsen ___ II
O. Mathiesen ___ II Børresen ___ I.
Fagerholdt ___ IIII Krogsgaard ___ II
L Wiese ___ IIII III Thallaug ___ I.
Bødtker ___ I.
C. Andersen ___ I.

Ved dette Valg udkaaredes til Brandinspecteur og Assistent

Leutenant Wiese ___ med 8 Stemmer
og Kjøbmand O Soelberg ___ med 6 Stemmer.

Som Reserve i Brandinspecteuren og Assistentens Stæd havde Metalarbeider E. Bue Hattemager P Olsen og Garver Fagerholdt 4 Stemmer og ved Lodtrækning imellem disse valgtes Fagerholdt til Reserve.

For Wignæs Afdeeling udkaaredes derpaa til Brandinspecteur O Sveen, til Assisten[!] .. A Berg, og som Reserve S: Ouren.

I Anledning Provst Kamstrups Forlangende om at opfordre Lillehammer og Wignæs Indvaanere til at afgive Erklæring om de selv vil overtage sine fremtidige Fattiges Forsørgelse besluttedes enstemmig at Provst Kamstrup skulle meddeele Underretning om at Byen nægtede al Seperation i Fattigvæsens Anliggender for Faaberg Præstgjæld.

I Cumunemødet den 16 Januar 1836.

L Wiese   Torkildsen   A Johansen   J Bødtker   O: J: Sæther

(Side 57)

O: N: Soelberg   S: Thallaug   A: Berg   O: Sveen   S: Ouren
L Ormsrud   Thorstensen   O: Magnusen
Bager Hans med i Hølen Pen   M Krogsgaard
C. Fagerholdt   B: H: Børresen   A: Olsen

1836

Januari 25 Tilskrev Formandsskabet den respective Brandcommission for Lillehammer og Wignæs, samt oversente Commission følgende Documenter vedkommende dens Functioner.

- A, 2de Taxaxtions Forretninger over Byens Huuse
- B, det af Regjerringen approberede Forslag for Lillehammer og Wignæs Brandvæsen ledsaget med Tegning til Sprøiten, og en Contract med E. Bue om dens Forfærdigelse, samt en løs Calcul over Udgivter og Intægter i Anledning Brandredskaberne.

Aar 1836 den 11te Martz vare Lillehammers og Wignæs Indvaanere varslede til at afgive Møde i Anledning en af H^{ll} Kjøbmand Bødtker beslutet Vare Auctjon i Gusdahl, for at erklære sig om og hvorvidt Formændene i denne Sag skulle foranstalte nogen Klage eller Søgemaal anlagt mod H^{ll} Bødtker, som formeentlig uberettiget til saadan Auctjons Afholdelse. Paa den af Johannes Skydsskaffer, som Byens antagne Bud, ombaarne Varsels Liste havde de fleste af Byens Indvaanere paategnet sig, hvorefter Sagen referedes for de Mødende med Opfordring, «at ytre sig over hvad som skulle iværkstilles denne Sag vedkommende».

Ved Erklæring af Herr Kjøbmand J Bødtker, som personlig var tilstæde oplystes den tilstæde-værende Deel af Lillehammers Indvaanere om at den i Gusdahl requirerede og allerede berammede Vare-Auctjon var paa Grund af Omstændighederne indstillet og ville af ham ei blive afholdt fordi han ikke ville gjøre sig skyldig imod noget der ansaaes ulovligt mod Lillehammers Handlende.

I Mødet paa Lillehammer den 11te Martz 1836.

L: Wiese   Torkildsen   A Johansen   O: Sveen

Aar 1836 den 10de August blev en Borgersamling afholdt paa Lillehammer efter foregaaend Bekjendt-gjørelse, der var ombaaret ved Johanes Skydsskaffer. Forhandlingerne administreredes af Formændene A Johan-

(Side 58)

sen, O. J. Sæther og J. C. Michelet, de tvende Sidste som Reserve i de fraværende Kjøbmænd Torkildsen og Ole Sveens Stæd, hvor da Formændene fremlagde et Circulaire af 5te i denne Maaned, der tilfulde godtgjør at Lillehammers og Wignæses Commune aldeles ikke har bemyndiget Nogen paa deres Vegne til at

complimentere Oberst Hagemann i Christiania i Anledning hans Afsettelse, hvilke dog sees at være skeet af 2de Borgere fra Lillehammer, efterdi Morgenbladet N° 212 d. A. beretter saadant, og af Vedkommende ei er bleven modsagt, saa da der var Formodning om at det var Kjøbmændene L Wiese og Torkildsen, som i Egenskab af Formænd, havde udført denne Compliment, uden Bemyndigelse, blev paa det nævnte Cirkulaire fremsat Forslag, der er underskrevet af mange af Borgerne om, at de nævnte Formænd burde afskediges forinden de foretog sig flere Egenmægtigheder paa Communens Vegne. Dette er formennelig Anledningen til nærværende Samling. Kjøbmand L. Wiese skal efter sin Hjemkomst til Forskjellige og paa forskjellige Stede have erklæret at han i Forening med Kjøbmand Torkildsen skal have udført den berettede Compliment. – Som Følge af den paa det nævnte Cirkulaire giorte Paategning, seer Formændene sig nødsagede til at opfordre samtlige mødende Indvaanere af Lillehammer og Wignæs, der er i Besiddelse af de Egenskaber at de kan afgive Stemmer – til at afgive sin Formening om de nævnte 2de Formænd, paa Grund af den berættede Fremgangsmaade bør afskediges eller ikke, fra deres Ombud, som Formænd, eller om Kommunen skulle finde passende at anvende nogen anden Fremgangsmaade mod de nævnte Formænd.

Paa Grund af Formandskabets Opfordring anførte Bødtker, som Borger af Lillehammer at ham med Hensyn til at afgive sin Mening om den udstragt egenmægtige Handlemaade eller Myndighed, Hr Wiese og Torkildsen som Stædets Lovmænd har tiladt sig, med i Communens Navn at complimentere Hr Oberst Hagemann, maa han for sit eget Vedkommende erklære, at han aldrig dertil, som Borger i Kommunen har givet sit Samtykke, men ogsaa en saadan formentlig selv tagen Frihed for Uforkom-menhed mod sine Medborgere, for ikke at sige, Handlingen er foretagen i Galskab, eller ei overlæde politiske Ideer, om ved saadan Fremferd at gjøre sine Medborgere Tjeneste paa Grund af ovenan-førte, troer han efter sin Mening rigtigst, for at Kommunen ikke oftere prostitueres med Noens Narrestreker og [betjendte?] politiske Sludder, at bemældte Wiese og Torkildsen i Qualite af Formænd afsættes. Alt ovenanførte reserveres under Forbeholden af at Anoncen i Morgenbladet N° 212, der har

(Side 59)

givet Anledning til nærværende Sammenkaldelse medfører Sandhed. Den eller de af mine ærede Medborgere der ikke finder sig beføiet til af samme min Anskuelse, denne Sag betræffende anmoder jeg venskabeligst om at tilføre sin Mening skiftlig til Protocollen. – Derefter erklærede Lieutenant Branstrup at han hovedsagelig var enig med hvad Kjøbmand Bødtker havde anført saavel med Afsættelsen for de 2de Formænd fra deres Function, som saadane som og med Hensyn til Resservation af Annoncens Rigtighed, eller at den skulde medføre Sanhed. –

Derefter vedtog Følgende ved at svare Ja; at dersom Her Wiese har i Communens Navn saasom Morgenbladet har berættet det, Complimenteret Oberst Hagemann, da skal han være afskediget fra at være Formand, nemlig: Ormsrud, E Bue, O Magnusen, Thoresen, A. Olsen, Knud Mortrud, P. Olsen, Lieutenant P. I. Coucheron, Andersen, Sæther, A. Johansen senior, A Johansen, Junjor, Lars Olsen, O. Haave, Apotheker Mathiesen, Elertsen og Michelet. Derimod var følgende af den Formening at Wiese og Torkildsen under ingen Omstendighed bør afskediges nemlig, Fougner, Krogsgaard, Børresen, Bager Hansen, Skræder Olsen, Hattemager Jensen, Rustad, P. Hage, Soelberg, P. Lundgreen, Guldsmed Steen, Thorstensen og Braastad.

Kjøbmand Bødtker bemærkede at det paa Formandskabet afgivne Wotering hovedsageligen angaar Kjøbmand Wiese hvormed han ogsaa anseer Torkildsen at være underkastet det samme, da han formeentlig i Wieses Fælledskab, har begaaet samme Fadese. – Med Hensyn til Afgjørelsen

af ovenanførte Qvestion, om de tvende Formænds Afskedigelse henstaaer det saaledes indtil Kjøbmand Torkildsen ogsaa kommer hjem. Om det her i dette Mødet passerede bliver Kjøbmand Wiese og Torkildsen at underrettes. – Efter de afgivne Stemmers Antall er her 19 Ja at de skal afskediges mod 13 Nei, med ovenanførte Betingelser. –

Forhandlingerne i denne Anledning udsættes indtil videre hvorved i dag slutes med Tilføiende, at Hr Wiese selv maa bevise sin Uskyldighed. –

A Johansen

O. J. Sæther

J Michelet

Aar 1837 den 3de Februari blev en Samling afholdt paa Gaarden Lillehammer af Kirkesognets Gaard-eiere og Lillehammers Indvaanere hvormed agtedes afgjort om Kirkesognet nu ville bestemme Anskaffelsen af det paatænkte Orgel til Lillehammers Kirke, samt ligesaa afgjøre hvor Stor den aarlige Afgift til Organistens Løn skulle blive, eller om dette for Øieblikket muligens ikke kunne af-

(Side 60)

gjøres – Kirkesognets Indvaanere vare med Føgdens Samtykke sammenkaldt fra Kirkebakken ved Stedets Lensmand, der fremlagde Forkyndelsen med Paategning desangaaende. – Byens Indvaanere vare, med Byens Bud indbudne, og blev ligeledes den i saa Henseende ombaarne Liste fremlagt – ; Men man antog denne Sag, som fælleds med Landet hvorfor dette maatte behandles udenfor denne Protocol. –

Paa Grund af Beslutningen i Mødet den 10de August sidstleden blev Borgerne anmodet om at afgive sin Formening om der i Kjøbmand Torkildsens Sted skulle udnævnes en anden Formand, ligesom ogsaa for Kjøbmand L Wiese. Forsamlingen vedtog det rigtigst at udnævne tvende Formænd i Torkildsens og Wieses Sted. Disse skulle fungere indtil nyt Valg efter at den nye Formandskabslov er traadt i Virksomhed – Paa denne Maade blev Kjøbmand H. Ellertsen valgt med 8 Stemmer, og Kjøbmand O. N. Soelberg med 6 Stemmer, til Formænd. –

Derefter blev fremsat Spørgsmaal om hvad der skal foretages imot [engros?]handlerne i Gusdahl, Øier og Farver Fougner, som man formeente drev nogen ulovlig Handel. I denne Anledning vedtoges at man, hver især skulle søge at afskaffe deres Handel med uberettigede Vare bevist, saa skulle Formændene derefter anlegge Søgsmaal, -

A Johansen H Ellertsen O: Sveen O. J. Sæther

Aar 1837, den 29de May blev efter foregaaende Bekjendtgjørelse en Borgersamling paa Gaarden Lillehammer, til hvilke Møde Samtlige Indvaanere af Lillehammer og Wignæs vare indbudne, for at afgjøre om og hvorvidt de fandt sig fornøiede med en inden Faabergs Fattig Commission i Møde den 5te April sidstleden foretaget Ligning ved hvilke en deel af Kjøbstadens Indvaanere ere lignede tilsammen 62 ½ Spd til Faabergs Fattigcasse for dette Aar. – Ved Mødet indfandt sig 25 af Kjøbstadens Indvaanere, Næringsdrivende og Embedsmænd.

Formændene fremsatte det Spørgsmaal; om Indvaanerne fandt det rigtigere at fraskille sig fra Faaberg i Fattigvæsenets Anliggender end at at[!] udbetale til Faabergs Fattigcasse de forlangte 62 ½ Spdaler efter den fremlagte Ligning. Mod een Stemme (nemlig Kjøbmand O. Haave) vedtoges at Lillehammer Commune i Fattigvæsenets Anliggender, separerer sig fra Faaberg, og fra dette Aars Begyndelse agter at have sit eget Fattigvæsen. – Derefter fremsattes under Debatten, og som eenstemigen bleve antagne, med nogle Tillæg og forandringer. 8te §§fe, der angaaer de Betingelser hvorefter Byen agter fremdeles at have sit Fattigvæsen, og angaaer Separationen med Faaberg. Disse §fe bliver senere at indføre ordlydende i denne Protocol. –

I disse Bestemmelser blev i § 3. bestemt, at 3de af Indvaanerne udnævnes til at træde i Forening
(Side 61)

med Formændene til at afgjøre Adskillelsen med Faaberg. –

Forsamlingen udnævnte derefter disse[!] 3 Mænd, og faldt Valget paa Præmierlieutenant Broestrup, Districtslæge Kjølstad og Liut Wiese hver med 11 Stemmer – og som Reserver i disses Forfald, havde Apotheker Mathiesen og Kjøbmand Sæther hver 10 Stemmer og Kjøbmd Børessen 9 Stemmer, som tiltræder Commisionen –

Derefter blev med 16 mod 10 Stemmer vedtaget at Fattigskatten eller den Summa, som af Byen skulle udredes til den oprettende Fattigcasse, skulle for dette Aar være 40 er Fireti Specidaler.

Efterat Forsamlingen havde begyndt Forhandlingerne, indfandt sig 3de af Byens Indvaaner som deltog i den vider Forhandlinger. – Derefter blev fremsat Forslag til Indvaanererne om at yde et Aarligt Bidrag til Huusleie for et Skolehuus i Lillehammer af 24 Spd. i 3 Aar. Dette nød ei Biflad[!]. Derimod blev ved frivillig Subskription samlet for et Aar, det meste af denne Sum, som altsaa bliver udenfor naagen almindelig Forpligtelse for Byen – Forhandlingerne bleve derefter sluttet –

A Johansen   H Ellertsen   O: N: Soelberg   O: Sveen
O. Mathisen   G Kjølstad   J. O. Coucheron   Peter Nielsen
S: Thalloug   L Ormsrud   Petter Coucheron   M Brostrup
O. J. Sæther   T Thorstensen   M C Krogsgaard   [uleselig] Thrane   B A Fougner
C: Fagerholdt

De i Mødet under 8de §fe vedtagne Betingelser hvorefter Fraskillelsen med Faaberg i Fattigvæsenets Anliggender i dag bleve vedtagne, men som under Mødet for deres Vidløftighed, ei kunde indføres i Protocollen, ere saalydende:

§ 1.

Indvaanererne i Lillehammer og Wignæs anseer den af Fattigcommissionen i Faaberg den 5te April sidstleden skede Ligning forsaavidt den vedkommer Lillehammer og Wignæs at være uforholdsmæssig fordelt, og formeentlig urigtig, da de ikke indseer at Fattigcommissionen i Faaberg paa den anførte Maade kan være berettiget til at foretage en saadan Ligning uden Ydernes deltagelse – (Efter Districtslæge Kjølstad Forlangende tilføiedes – De anseer desuden Faabergs Fattigcommis-sionen aldeles uberettiget til at foretage nogensomheldst Ligning til Udgift for Byens Indvaanere til Faabergs Fattigcasse, ikke engang en rund Summa, uden at der var tilkaldt Mænd fra Byen til at deltag deri) –

Da det er bekjendt at en Deel af Faabergs Almue efter at, den anførte Ligning vare udført, har indgivet Andragende til Overøvrighederne om at blive separeret fra Kjøbstaden Lillehammer og Wignæs i Fattigvæsenets Anliggender, og der desuden fra Vedkommendes Side skal være yttret Formodning om at Ligningen for Byen et andet Aar kan blive høiere end for Dette, saa finder Kjøbstadens Commune sig, ved en saadan Fremgangsmaade foranlediget til Fraskillelse med Faaberg i Fattigvæsenets Anliggender

(Side 62)

under nærmere vedtagne Betingelser.

§ 2.

Under disse Betingelser maa det for det Første ogsaa iagttages at de Huusmænd og Inderster hos disse, samt Forpagtere eller Leilændinger som her under Grundeierne paa Byens Grund fremdeles som hidtil maa henhøre under Faabergs Fattigvæsen; men forsaavidt Nogen af disse oppebar Grundleie af Kjøbstadens Tomter, og som Saadanne har Indtægter af Byen, maa disse fælleds med Byens Indvaanere erlægge Andel til Byens Fattigcasse

§ 3.

Byens Formænd i Forening med de i dag udnævnte 3de Indvaanere af Lillehammer og Wignæs bemyndiges herved til at træde sammen med Faabergs Fattigcommission, eller Anden dertil fra Faaberg bemyndiget, for at afgjøre de Betingelser hvorefter den intenderende Fraskillelse, skal finde Sted; hvilken Afgjørelse skal ansees bindende for dette Stets[!] Commune.

§ 4

Indvaanererne erkjende at om Byen for nærværende Tid ingen Fattige har som nyder Understøttelse af Fattigvæsenet; saa er det nu at haabe; at det saaledes kan forblive fremdeles; som Følge der af, anseer Communen det forsigtigst betimeligen at imøde Saadant, og vedtager derfor herved at ville aarligen erlægge Noget til en oprettende Fattigcasse, hvis Fond, der ei for nærværende Tid udfordres til at lindre Trængendes Nød, bliver paa behørig og forsvarlig Maade, under vedbørlig Controll af Byen at udlaane og gjøres

Frugtbringende, og det med saadanne Foreskrivelser der gjør det muligt, naar de tiltrængtes, at kunne erholdes tilbage under synderlig Udsettelse. –

§ 5.

For dette Aar vedtog Forsamlingen at Communen erlægger en Sum af 40 Spd er Fireti Speciedaler til den oprettende Fattigcasse, og fastsættes, eller vedtages saadant herefter for hvert Aar af Communen i et forud bekjendtgjort Møde. –

§ 6.

Til at udligne denne Summa paa Byens Indvaanere, udnævner Borgerne hvert Aar, ved de fleste Stemmer 7 Ligningsmænd, hvoraf indtil videre de 5 af Lillehammer og 2 af Wignæs. Disse skal være forbundne til, at fordele den vedtagne Summa paa Indvaanerne til Udredelse, overeenstemmende med de i saa Maade gjeldende Love og vedtagne Regler. Saa vel denne i dag indgangne Forening, som de i sin Tid udfærdigende Ligningsforretninger indsendes til Overøvrighedens Aprobation

§ 7.

Naar Ligningen er ferdig udlægges den strax til Eftersyn enten paa Gjestgiveriet eller andet dertil beqvemt Sted i 14de dage; hvorefter der med Hensyn til Inddrivelsen fortfares, som for andre Steder ved Lovene er bestemt.

§ 8.

Da Byen Lillehammer og Wignæs saaledes skal have sit eget Fattigvæsen, er det i Analogi med Bestemmelserne for Andre Steder, at Byen ogsaa har en ordnet Fattigcommission; denne antager Forsamlingen at skulle bestaae af Stedets Sognepræst, Lensmanden, Byens selvvalgte Formænd

(Side 63)

samt 3de af Byens øvrige Indvaanere, som de Stemmeberettigede dertil med de fleste Stemmer hvert Aar udnævner. –

A. Johansen   M Brostrup   G: Kjølstad   O. J. Sæther   H. Ellertsen
O: N: Soelberg   O: Sveen   J Hammer

Aar 1837 den 31te Mai blev Formændene og de ved sidste Møde valgte 3de Indvaanere af Byen, sammenkaldte til at møde i Jørgen Hammers Huus for at deliberere om de foreløbige Betingelser som agtes vedtagne ved Adskillelse med Faaberg i Fattigvæsenets Anliggender. – Kl 9 ½ anmældte Districtslege Kjølstad personlig, at han da vare paa Reisen til Biri for at besøge en Syg, som Følge deraf kunne han ei nu deltage i det til samme Tid berammede Møde.

Han erklærede tillige, at man maatte, om man fandt det fornødent at tilkalde en af Reservene i hans Sted, men erklærede tillige at han den næste dags Morgen Kl 9 eller 10, ville indfinde sig om Mødet blev udsat, samt at han, paa Grund af Sagens Vigtighed kunne ønske at deltage i de præliminære Forhandlinger angaaende Adskillelsen med Faaberg, dersom han efter Valget, skulle deltage Deliberationerne og Beslutninger med Faabergs Befuldmægtigede derom. Da det var bekjendt, at Lieutenant Wise[!] havde yttret at han ei ville indlade sig paa Borgersamlingens Beslutninger om Fattigvæsensagen; saa troede de nu allerede Mødende, at der intet var i Veien for at kunne udsætte Mødet til den næste Dag; og derfor blev ogsaa Mødet udsat. Senere indfandt Kjøb Lieut Wiese sig og yttrede, at han ikke ansaae det i Mødet den 29de, at være forbindende for dem som da ei afgav Møde; men erklærede tillige at han ei derimod, eller med Adskillelsen med Faaberg om Fattigvæsensagen ingen Protest ville nedlægge. – Han erklærede desuden at han ei til Mødet den 1ste Juni kunne indfinde sig. – Som Følge deraf maatte en af Reservene tilkaldes. Mødet blev da udsat. –

A Johansen

Den 1ste Juni Kl 10 om Formiddagen mødte Formændene, samt Braastrup og Districtslæge Kjølstad, for at behandle den foran omhandlede Sag. Kjøbmand Sæther mødte i Wieses Fravær. – En Fortegnelse blev optaget over de inden Kjøbstaden Boende Grund eller Gaardeiere. Husmænd og deslige, som man ei ansaae at høre under Byen – Ligesaa og over dem som skulle tilhøre Byen baade paa Lilehammer[!] og Wignæs. Det blev derefter besluttet, at Samtlige skulle indfinde sig i Faabergs Præstegaard den 3de i denne Maaned om Formiddagen

(Side 64)

Klokken 9 a 10. for at underhandle med Fattigcommissionen og Faabergs Almue, som da skal være samlet der, om og i Anledning den anførte Fattigsag. –

A Johansen

Aar 1837 den 20de Septber vare Byens Formænd Forsamlede hos A Johansen med Undtagelse af O. Sveen, som blev anmeldt fraværende. Mødet var foranlediget ved et fra Kjøbmand B. H. Børresen, til anbefaling fremkommet Andragende til Christians Amt, om at blive ansat som Politibetjent for Kjøbstaden Lillehammer. Formændene kjendte ikke til paa hvilken Maade Amtet ville ansætte nogen Politibetjent her paa Stedet, enten denne skulle lønnes af det Offentlige eller af Lillehammer og Wignæs Commune, ligesom de heller ikke var bekjendt med hvorledes det paatænktes enten Byen muligens skulle paalægges at holde eget Aresthus og Vogtere m. M. Som Følge af denne Uvished troede Formændene sig ikke berettiget til, som Formænd, at indlade sig paa at anbefale Andragendet forinden nærmere Oplysninger om det Anførte kan erholdes. I Tilfelde at en Politibetjentspost blive [ras...veret?] at skulle oprettes paa Lillehammer; da ere Formændene villige til at anbefale Børresens Ansøgning fordi de ansaa ham skikket til at beklæde den ommeldte Post. –Formændene underskrev derefter et Andragende til Regjeringen om den maatte bevirkes bevilget en Sum af Statscassen af 7500 Spd, til Oparbeidelse af Vei til Østerdalen fra Lillehammer, og en fra Faaberg til Torpen eller Biridalen – Dette Andragende sendes Chr Amt –

A. Johansen   H Ellertsen   O: N: Soelberg

Aar 1837 den 19de October blev en Borgersamling paa Lillehammer afholdt efter foregaaende Indbydelse – 1, Indbydelsen blev fremlagt i Mødet, 2, blev fremlagt Amtets Skrivelse af 6te denne Maaned, som hertil fra Lensmand Flifledt dags Dato fremsendt. 3de Amtets Skrivelse af 9de i denne Maaned, hertil ankommet fra Toetens Fogderie. 4de Pastor Lyngs Skrivelse af 17de i denne Maaned hvor han opfordrer de Skattelignede at afgjøre den forfaldne Termin –

Der settes først under Afgjørelse om Byens Indvaanere skulle fatte den Beslutning at have et eget Formandskab særskildt fra Faaberg. De Fleste var af den Formening at man for Kjøbstaden skulle have eget Formandskab; men Lieutenant Wiese var af den Formening at Byen bør være fælleds med Landet med Formandskabsvæsenet indtil videre. Der blev fremsat Frygt for at Byen ville forvolde sig større Communeudgifter ved at faae eget Formandskab end ved at være fælleds med Bygden og paa Grund deraf troede Forsamlingen at Formændene snarest muligt skulle forespørge sig for Kyndige og paalidelige Jurister, enten Procurator Hagerup eller Andre, og udbede sig Oplysninger saa vidt muligt, om der kan indsees at Byen forvolder sig forhøiede Communeudgifter ved at have eget Formandskab, og hvilke disse maatte troes at blive:

(Side 65)

Forsamlingen blev hævet –

A. Johansen O: Sveen Olle [Uleselig] L Wiese L. Ormsrud
O J Sæther Coucheron [H?] [J?] Selmer B: H: Børresen A: Berg
Steen C: Andersen
C. Fagerholdt A. [Berg?] G [Klement?] C. O. Schou B: Olsen H. Andersen
Knued Morterud P. Olsen Fougner
 med iholden Pen m. p. P.

Aar 1837 den 24de November blev atter en almindelig Borgersamling afholdt i Kjøbstaden Lillehammer og Wignæs paa Gjæstgiver Gaarden Lillehammer da [tallet mangler] af Formændene vare tilstede. Forsamlingens Sammenkaldelse var foranlediget ved Beslutningen i sidste Møde den 19de October; desuden var en Indbydelse til Mødet ombaaret ved Johannes Skydsskaffer, hvilken Indbydelse findes paategnet at være forevist de fleste af Byens Indvaanere. De i det nævnte Møde forlangte Oplysninger have Formændene indhentet, og blev Borgerne forelagte i Skrivelse fra Hr

Amtmand og Ridder Weidemann af 7de og fra Procurator Hagerup af 9de i denne Maaned. – Det bliver derefter at afgjøre

- a, Om Borgerne eller de Stemmeberettigede vil vedtage at have et fra Lillehammer Anex særskildt Formandskab, eller om de vil underkaste sig en aldeles fæleds Bestyrelse af med Bygden i alle Henseender af dissers Formænd. –
- b, Videre, gjøres Forsamlingen bekendt med et af Formandskabet under [dato mangler] September sidstleden indsendt Andragende, om de ville udvirke bevilget 7500 Spd til Oparbeidelse af en Vei fra Lillehammer til Østerdalen, samt en Vei fra Faaberg til Torpen eller Biridalen. –
- c, Forelægges Borgerne til Vedtagelse, en for Lillehammer og Wignæs antagen Feier, foreslaaet Taxt for Feiningen af [Skorstenspen?] med Kakkellovsrør. –

De Mødende, som kun vare 10 Medlemmer erklærte med Hensyn til den under L^{ia} a, fremsatte Gjenstand med 8te mod 2 Stemmer vedtaget at Lillehammer bør have eget Formandskabet, for det Første eller indtil Videre, under de Betingelser at Lillehammer fremdeles ansees efter Loven af 7 August 1827, som Indvaanere af Landdistrictet med Hensyn til Valgret Værnepligt, Beskatning og Jurisdiction, samt Geistlige Anliggender, og under de Betingelser af, at Loven om Formandskaberne, ikke gjør nogen Adskillelse i Communeudgifter, fordi om Byen erholder eget Formandskab. –

Derefter fremsattes til Afgjørelse om Taxt for en i Lillehammer og Wignæs antagen Feier – Det vedtoges i denne Anledning at dermed udsættes indtil Formandsvalget er afholdt, og at de nye Formænd og Representanter da maa af gjøre [Saadant?] – Forhandlingene for i dag sluttedes

A Johansen H Ellertsen O: N: Soelberg

Aar 1838 den 6te Januari var Formændene samlet hos A Johansen, for at afgive Erklæring i Anledning Landhandler Bergs Ansøgning om

(Side 66)

om[!] at faae overdraget sin Landhandlerbevilling til sin Søn Martinus Berg, og med Udvidelse til almindelig Kjøbmandshandel –

, Ligesaa i Anledning en Ansøgning fra Ole [Tørrisen?*] Qval eller Sønstegaard om Marketenterbevilling paa Wignæs. – og

, Kjøbmand Soelberg Ansøgning om Marketenterbevilling for sin Gaard paa Berget ved Sundet i Lillehammer, eller og for sin Person i det Tilfelde at det Første bliver ham nægtet. –

I Anledning den første Ansøgning erklærede Formændene sig eenstemmig, at de bør modargumentere imod denne Ansøgning, da de anseer Indvilgelsen af samme for meget skadelig for Lillehammer og Wignæs. –

I Anledning den 2^{den} Ansøgning nemlig Ole Qval, da erklærede Formændene; at da der paa Wignæs ikke er nogen Marketenter uden Mons Wignæs, som tillige er Gjæstgiver – hos hvem dog sjelden udsælges eller leveres Marketervare. – Som Følge deraf antog Formændene at Ansættelsen af en Marketenter

paa Wignæs, ikke ville være til nogen Præjudise for de allerede bevilgede Marketenter og at det ogsaa kunne antages at udfordres en Saadan paa Wignæs.

Den 3de nemlig Kjøbmand Soelbergs om Marketenter Bevilling, antog Formændene, at det i visse Henseende ville blive til Fordeel for Reisende som besøge Lillehammer enten for derfra at tage tilvands eller ankomme den Vei – at der fandtes et Herbergeerhus ved Mjøsen i Lillehammer hvorfor de der formenete at Kjøbmand Soelbergs Ansøgning bør anbefales . –

Videre, var Formændene bleven bekendt med adskillige Andragender hvori Omegnes Indvaanere søge om at faae en Probeermester for Guld og Sølv ansat paa Lillehammer. I den Anledning var Formændene tillige anmodet om, at indgive til Amtet Andragende om en Saadan maatte ansættes her. Da Formændene ansaae at Ansættelsen af en Saadan her paa Stedet, heller maatte give Stedet noget mere Anseelse , eller have dets Credit, end at skade; saa udfærdigede Formændene et Andragende til Amtet i denne Anledning, som en Syver Kunde af Ringsaker havde ønsket at reise til Amtet med for at anbefale det, saasom han af Bygdene herom var foreslaaet til Probeermester – Mødet blev derefter hævet –

*) Navnet er uklart skrevet og kan være et andet, men det fantes en person på denne tiden med navnet Ole Tørrisen Qval og er det nærmeste vi har kommet fram til.

A. Johansen   H Ellertsen   O N Soelberg   O: Sveen

Den 10de samme Maaned afgaves Erklæring paa at Andragende fra Johan Sønsteli til Kongen, datert 8de November f. A., og ledsaget med Anbefaling fra Faabr Sognepræst og Fattigcommission, Lens manden og Faabergs Formand, om at erholde Marketenterbevilling til at drives i Pladsen Skvalebæk. – Da Formændene erkjendte at de have hørt der forhen i Almindelighed om Sommeren, er drevet et Slags Marketenter sammesteds, og de tillige indsaae at saadan

(Side 67)

Tilladelse ikke ville skade Kjøbstadhandellen, uagtet Stedet ligger neppe ½ Miil fra Wignæs, saa ansaae de det rigtigere at en paalidelig Mand fik Tilladelse til at drive Marketenteri paa det ansøgte Sted, imod derfor at erlægge en tilstrekkelig Afgift til Fattigcassen. – Den blev derfor Anbefalet til Midlertidig Indvilgelse indtil Erfaring viste enten Tilladelsen medførte Skade eller Gavn –

Erklæringen Underskrevet af A Johansen, H. Ellertsen O. N. Soelberg og O Sveen. –

Da et nyt Formandskab ifølge Lov af 14de Januari f. A er nu valgt og traad i Virksomhed for Lillehammer og Wignæs, for hvilke Hr Kjøbmand L. Wiese er valgt til Ordfører, og som følge deraf overleveres dennes Protocol, med de ankomne Breve etc: til fornævnte Formandskabets Ordfører. –

A. Johansen

(Side 68 – 76 er blanke)

(Side 77)

S T Her Procurator Hagerup;

Da det er nægtet den deel af Lillehammers Indvaanere som ere lignede i Skat til Faaberg FattigCasse at faae den skede Ligning paakjendt ved en Overligningscommission, og tillige nægtet Komunen Lillehammer og Wignes at have sit særskilte Fattigvæsen, paa en af dem forestaaet Maade og Faabergs Almue har yttret at ville samtykke i saadan Adskillelse, naar Kjøbstaden ville erklære sig saaledes separeret fra Faaberg at Byen fik sit eget Formandskab særskilt fra Faabergs; saa er der hos Lillehammers Indvaanere opstaaet Tvivl om hvad Kommunen skulle vælge, enten at være

fælles med Faaberg, eller at have sit eget Formandskab. – De Skattepligtige i Byen synes allerede for dette Aar at være noget vilkaarlig behandlet af Faabergs respective Ligningscommission – hvis Kjendelse er nægtet Adgang til høiere Prøvelse – ved Paalæg til Fattigcassen, og de frygter endvidere for paa lignende Maade at blive anseet i andre Komune anliggender om de bleve fælleds med Faaberg. –

Vel maa de erkjende at de ikke indsaa og kjende de mulige Følger, som et eget Formandskab kunne foraarsage dem og derfor have de, nemlig Stedets Indvaanere paalagt Formændene at indsende kyndige Mænds Betænkning og Raad om hvad Lillehammer helst bør vælge, eller som kan ansees fordeeltigst for dem. – Vi er derfor saa fri at henvende os til dem med ærbødigst Anmodning om de godhedsfuld ville meddele os [...heds?] Forme-

(Side 78)

ning om:

- 1** Hvilke Komuneudgifter Byen kan vente at komme til at deltage i med Faaberg naar de almindelige Formandskaber kommer i Virksomhed, nemlig i det Tilfælde at Byen er fælleds med Faaberg?
- 2** Om de samme Forpligtelser vil paahvile Lillehammer naar det skulle faae eget Formandskab særskildt fra Faaberg eller om Lillehammer da skulle faae noget forøget Udgift til Offentlige eller Komunen, formedelst det særskildte Formandskab –
- 3** Om Faaberg paa Grund af at Lillehammer erhoder eget Formandskab, er berettiget til at adskille sig fra Lillehammer i Justits og Politivæsenet saaledes at Byen skulle blive nødsaget til at forskaffe sig egen Varetægts – Anstalter til Forbrydere som her maatte sættes under Tiltale ?
- 4** Vi ønske ligeledes [...hed?] Formening om, hvad Lillehammer helst burde vælge, med Hensyn til dette Formandskab, enten det skulle være fælleds med Faaberg, eller at have eget Formandskab, samt i det Tilfælde at Byen erklærer at ville være felles med Bygden indtil Videre, om Byen da senere kunde erklære sig paa et særskilt Formandskab og faae saadant istand naar de ønskede det inden et almindeligt nyt Valg paa Formænd igjen skal foregaae, eller og inden et Storthing igjen havde været samlet. ”

Da vi skulle forelægge Komunen Besvarelser herpaa inden Valget paa Formænd foretages; saa tillade vi os herved ærbødigst at anholde om de muligt Oplysninger herover, saasart som Om-

(Side 79)

standighederne maatte tillade saadant for dem om dem maatte være villig til at give det Forlangte – For [...heds?] Umage dermed vil de blive betalt saasart som de behagentlig ville opgive os saadant. – Lillehammer i Formandskabet den 28 October 1837 ærbødigst

A Johansen   O J Sæther   O N Soelberg
O Sveen

Lignende og om samme Gjenstande er de Herrer Amtmand Weideman og Foged Friis tilskrevne den 28 October 1837 –

A Johansen   O J Sæther   O N Soelberg   O Sveen

(Side 80 – 90 er blanke)

(Side 91)

1831.	Datum	Indkom N ^o	Afgaaet N ^o	Fortegnelse over de til Formandskabet indkomne og for Samme afgaaede Breve m. M. 1831
Januar	2.	1 -	"	Fra Marketenterne Klage over at en Deel af Indvaanerne forurettige dem i deres Næring
	3.	" -	1.	Et Circulaire Formændene hvori

			bekjendtgjøres og hvormed fulgte til Oversendelse Marketenternes Klage, Samt advaredes imod at benytte sig af ujusterede Vægter etc.
	7.	"	2. " Skrivelse til Foged Friis med Anmeldelse om at Handlende Solberg har solgt Svenske Spilkort. –
	8.	"	" " Været med Lænsmand Fliflet og inqviserett[?] hos Solberg efter flere Kort, samt under Bødtkers Sægl leverert Lænsmanden de i gaar indkomne 5 Spil Kort. –
	21.	"	3. Andragende til Finantsdepartementet angaaende en ny Post til Lillehammer
	22.	"	4. Skrivelse til Christians Amt som fulgt Ovenmeldte.
	26.	"	5. Andragende til Finantsdep. angaaende et nyt Market om Som-meren paa Lillehammer –
Febru.	5.	"	6. Brev til Lieutenant Wiese med Anmodning om at opgive Oplysning angaaende vidnes[?] etc[?] paa Froen –
	24.	"	7. " Fuldmagt til Krogsgaard til Mødet paa Froen af 25 ^{de}
	28.	2 -	" p Modtaget Forslag til Forlig mellem Froens Landkræmmeri og Lillehammers Kjøbmænd. –
Marts	22.	"	8. " Brev til Ritm. Schjeldrup hvori Klage til Forligelserne[?] med Landkræmmer Steen Ringsager –
	–	"	9. " Brev til Lænsmand Heltberg med Anmodning om at forkynde Klagen for Steen –
	–	"	10. " Brev til Lænsmand Jævne med indlagt Klage til Forligelsescom-missionen i Øier mod Land Kræmmer Hans Trosset paa Stav –
	–	"	11. " Klage til Forligelsescomiss i Ringebo mod den der handlende John Hoom, Leveret Lieut Wiese.
	–	"	12. Fuldmagt til Kjøbmand Torkildsen til at møde ved Ringsagers Forligelsescommission mod Steen og Instrux hvorefter paa-staaes Forliig –
	23.	"	13. " Brev til Bøyesen & G Fræng paa Froen om det ei vedtagne Forliig af Borgerne –
April	30.	3.	" Forslag fra Provst C. W Camstrup til en Forening mellem Lillehammers Handlende om ei at handle om Sabaten fra Kl 10 til 3, –
Mai	10.	"	14. " Brev til Lænsmand Fliflæt med Anmældelse, angaaende Pigen Marie Johansdatter. –

92)	Datum	Indkoomne	Afgaaede	
1831				Continuation fra Forreستاende –
Juli	26.	4.	"	Brev fra Sorenskriveren Moinichen med indsluttet Afskrivt af Thingsret[?] mod Bøyesen & Fræng –
	28.	"	15.	Indbydelse til et Møde den 29 ^{de} s. M
	30.	"	16.	" Brev til Provst Camstrup med Underretning om at ingen blev udnævnt til at paasee Overholdelssene af Lovene med Hensyn til handel om Søndagene
			17.	" Brev til Sorenskriver Møinichen med indlagt 1 Spd
			18.	" Brev til Ole og Samul[!] Ouern med Underretning om at de i gaar bleven valgte den første som Formand og den som Resserve Formand for Wignæs. –
August	2.	"	19.	Brev til Foged Karhrs med indlagt Foretning – hvorpaa for-langtes hans Bekreftning –
	7.	5.	"	Brev fra Chr Amt af 31 ^{te} f M med Finantsdepartementets Resolution af 16 ^{de} f M hvorved Lillehammer Formænds Andragende af 21 ^{de} Januari sidstleden om en ny Posts Oprettelse hertil ei er bleven Bevilget. –
	–	6.	"	Trykt Kundgjørelse tilsendt fra Chr Amt med Underretning om Hs Majts Heldbredelse og Overtagelse Regjeringen igjen –
	12.	"	20.	Andragende til Amtet om Sagsanlæg imod G. Fræng og Bøyesen for ulovlig Handel veed[?] hoslagt Thingvitne optaget paa Froen –
Octob	5.	–	21.	Skrivelse til Lænsmand Fliflet som Svar paa hans Skrivelse af 3 ^{de} f. M indeholdende Forslag om Veiarbeid, see Kopi. Bog 65. –
	27.	"	22.	" Andragende til Chr Amt om at indgaae aarligt Veiarbeide: see Pag 65 & 68 –
<u>1832</u>				
Januar	13	1.	"	Modtaget Forskjellige Documenter af Lænsmand Fliflet, der alle Vedkommer Gadernes Oparbeidelse i Lillehamer og Wignæs – see Pag 65 & 72 i Cop Bogen
	23.	"	1.	Andragende til Fogderiet af Dags Dat overleveret Lænsmanden, om at Henstand maa bevilges, med Rifutionen af Fogedcassens Forskud til Gade oparbeidseelsen, nemlig i 4 halvaarige Terminer at regne fra dette Aars Begyndelse – Dette

Andragende blev underskre[!]
af samtlige Tomteeiere, og her ei afcopieret. –

(Side 93)

				<u>93</u>
1832.	Datum	Ankomne	Afgaaede	Fortegnelse over ankomne og afgaaede Breve
Febru	3.	2.	"	Skrivelse fra Lænsmand Fliflet med indsluttet Christians Amts Skrivelse af 26 ^{de} f M. paaetegnet af Fogderiet den 28 ^{de} f. M, samt en Taxations eller Assurance Forretning afholdt den 16 ^{de} August 1830 af Laugrettet og Sorenskriver Møinichen der efter bemældte Amts Skrivelse bliver bevarede hos Formændene til Indvaanernes Efterretning. –
	8.	"	1.	Skrivelse til Christians Amt med Anmældelse om de, Huuse, som vi troede maatte forsikkres i Brandcassen etc:
April	1.	3.	"	Brev fra Lænsmand Fliflet om at modtage af Skuespiller Huusher paa Lænsmandens vegne hvad Fattiggassen skulle tilkomme af dennes Fortjeneste her –
	5.	–	2 -	Skrevet til Lænsmand Fliflet og underrettet ham om at Skuespiller Huusher intet betalte til Fattiggassen samt tilstillede Lænsmanden Skuespillerens skriftlige Svar.
	18	4.	–	Brev fra Procurator Jørstad hvori denne fordrer for Stevnings Udstedelse mod G Fræng & Bøyesen samt Møde paa Thingsstedet for Lillehammers Indvaanere – i Froen – 6 Spd ^{er} .
	18	–	3.	Skrivelse til Jørstad, som svar paa hans Anmodning af Dags Dato. – med Løfte om, at de forlangte 6 Sped skulde blive betalte saasnart Penge kommer i Casse – uagtet vi troede efter at i sin Tid yttret Udsagte af ham selv at dette skulde betales til ham af G. Fræng. –
Mai	4.	5	–	Skrivelse fra Foged Friis af 30 ^{te} April hvori Amtets Ressolietion af 22 ^{de} f. M er indført og hvori Amtet har bevilget at Refutionen til Veicassen erlægges af de Byggende i Lillehammer og Wignæs i 4 halvaarige Terminer og begynder i Juni d. A. –
	14 ^{de}	6	–	Svar fra Amtet af 2 ^{de} d M. paa Andragende af 21 ^{de} October f. A. om Fritagelse for Veiarbeide, hvorpaa Amtet har henstillet det omtvistede Spørgsmaal til

			Afgjørelse, som prøvet Sag, enten ved mindelig Forening eller ved Domstolene. –
	–	–	4. Formændene har i dag ladet udstæde Cirkulaire til samtlige Byggende og vedheftet Fogdens Skrivelse, samt anført Samtliges Navne, og bedt Enhver vedtagne at dette er dem foreviste. – I samme er meldt at Amtet har givet Svar paa Andragendet om Fritagelse for Veiarbeide arlig[!], og at Amtets Svar er til Efters[!] hos A Johansen. –

(Side 94)

<u>94</u>				Hvorledes expederede, samt af hvad Indhold saavel de Ankomne, som Afgaaede have været af. –
1832	Datum	Ankomne	Afgaaede	
Under 2de Mai –	2 ^{de}	N ^o	N ^o	
	26 -	"	–	5 - Skrivelse til Guldbrand Fræng med Anmodning om at betale for Jørstads Møde på Thingstedet Øien i Froen den 25 ^{de} Febr f. A. 6 Spd. – see Copibogen –
	30	7	–	6. Skrivelse til Guldbrand Fræng med indtaget Copi af det paa Thing-stedet Øien i Froen under 25 ^{de} Februari f. A indgaaede midlertidige Forlig, der ei var paategnet af Jørstad at han meente det det[!] var ligelydende med Orginalen som beroer hos Lænsmand Jarmann i Froen –
	–	–	–	" Ved Lænsmand Fliflet og Fogderiet modtaget i beskrevet Stand den af Sorenskriveren og Laugrettet under 12 ^{te} Marts sidst: Holdte Taxt af Bygninger eller Gaarde under Kjøbstadanlægget, hvilken Taxt under 14 ^{de} April af Finantsdepartementet er aproberert, og indført Cristians Amts Journal under N ^o 671 – 1832 – og Totens Foged-Jour: N ^o 391 – 1832 – og bliver nu beramede til Huuseier-nes Efterretning hos Formændene beroende. –
	–	–	–	7 Udferdiget Indbydelse til Lillehammers Borgerskab, til et Møde hos A Johansen den 4 ^{de} Juni d. A Kl 3 Efmd for at tage Bestemmelse om Byens fremtidige Veiarbeide – Om der skal udnævnes nogen til at udarbeide Forslag til det kom-mende Storthing om Forandring i Loven for Lillehammer; samt om der skulde accorderes med Grundeierne om en Kjøbesum for deres Grunde. -
Juni	6.	"	–	8. Udstædt et Circulaire hvor paa enhver af Huuseierne behagelig vil paategne om de finder

			sig fornøiede med den i Gaar af de Mødende tagne Beslutning om Veiarbeidet eller om de ville underkaste sig Dom – Dette angik nemlig de Huuseiere, som ikke mødte. –
8.		"	9. Skrevet til Lænsmand Fliflet og underrettet ham om at Fræng, Wiese, Berg og Ellertsen have til Bukholtz i 1829 udbetalt Forskud paa Gadearbeidet for saavidt vi vide 12 Spd, samt Kjøbmand Sæther leveret Tømmer for, 7 Spd 2 ort 12 s, efter vedlagt Regning; saa bad vi Lænsmanden at faae opgivet fra Fogden eller Amtet disse Summer for Enhver kunde blive godtgjort dette Udlæg i den nu snart forfaldene Termin –
–		–	10. Skrevet Gundeierne J. Sjørgendal og J. Hammer og meldt dem Beslutningen af 5 ^{te} d. M at Formændene er bemyndiget til at underhandle Grundeierne om at modtage en Deel af deres i Byen tilloddede Veistykker til midlertidig Vedligeholdelse. –

(Side 95)

				<u>95</u>
1832.	Datum	Ankomne	Afgaaede	Hvorledes expederede, samt af hvad Indhold, saavel de afgaaede, som ankomne have været. –
Juli.	13.	–	11.	Skrevet til Lieut Wiese og Kjøbmand Michelet, og anmodet dem, paa Grund af Beslutning den 5 ^{te} f M. at træde sammen med Formændene, og dermed i Dag at gjøre Begyndelse med Forslag til det kommende Storthing. -
	14.	–	12.	Leveret til Lillehammers Forligelsescommission Fogderiets Skrivelse af 31 ^{te} Marts 1830, parphreret[?] under N ^o 11/1830, da dette var en Sag Commissionen vedkommende. –
	–	8.	–	Svar fra Christians Amt af 19 ^{de} Juni paa Formændenes Brev af 9 ^{de} næstforhen, hvori Amtet erklærer ei at kjende til noget Forskud, givet af Nogen paa Lillehammer for Christians Amts Veicasse. –
Novbr	21	9.	–	Indført i Copibogen et Udtag af en Colectbog som Præst Kamstrup har ladet ombære, for hos Lillehammers og Wignæsis Indvaanere at samle Bidrag til Faabergs Fattigcasse, af hvilke Udtag sees at Indvaanerne have betalt saaledes; for Aaret 1829 . . . . . Spd 17. 1. ort 8 s. " - " - 1830 . . . . . " 16. 3 - ort 12 . " - " - 1831 . . . . . - " 11. 3. ort 12 tilsammen Spd 45 - 3 ort 8 s.

	"	10.		Modtaget Brev fra Lieutenant Buchholtz, i Anledning det under 8 ^{de} Juni sidstleden til Lænsmand Fliflet indsendte Brev (hvori giordes opmærksom paa at Nogle af Lillehammers Indvaanere havde givet Buchholtz Forskud til Gadernes Oparbeidelse), med herfølgende Bucholts[!] Andragende til Christians Amt om at faae af Veicassen godtgiorte; men som dog Amtet nægter at udbetale. –
Decmb	11.	11.		Modtaget fra Lendsmand Fliflæt en Indbydelse fra Foged Friis til Lillehammer og Wignæs` Byes Indvaanere, til et Møde i Jørgen Hammers Huus den 20 ^{de} Decb, d. A. i Anledning af intenderende Brandindretninger her i Byen. Dennes[?] Indbydelse blev dagen efter med Formændenes Paategning omsendt ved Johannes Skyds-skaffer til Indvaanerne. –
1833.				
Januari	18.	1.	"	Modtaget en Skrivelse fra Sundhedscommissionen i Lillehammer med Underretning hvad denne har foretaget, for at efterkomme Lovene med Hensyn til Foranstaltninger mod den Ondartede Cholera. Ligesaa fordres i samme Skrivelse en Deel Requisitter for et vordende de Sygehuus for Cholerasyge, samt ogsaa i den Anledning et Pengeforskud af 20 Spdr – 1. Under 16 ^{de} har Formændene udstedt Udstædt[!] en Indbydelse til samtlige Indvaanere af Lillehammer og Wignæs til et Møde hos A Johansen den 18 ^{de} samme Maaned. –

(Side 96)

<u>96</u>	Datum	Ankomne	Afgaaede	Hvorledes expederede, samt af hvad Indhold, de Ankom-ne og Afgaaede have været. –
1833.				
Januari	18	N ^o –	N ^o 2.	Fremlagt Regnskab over Bykassens Indtægter og Udgifter fra 30 ^{te} Juli 1831 til December Maanedes Udgang 1832.
	19.	–	3	Udstedt Indbydelse til et Møde den 20 ^{de} s. Maaned, som ogsaa vedlægges Arkivet. –
	20 -	2	–	Modtaget Skrivelse fra Kjøbmand Sæther om at han ei kunde møde i Borgersamlingen,
	21.	–	4	Skrevet til Sundhedscommissionen, og tilkjendegivet Borgersamlingens Ressionation paa Skrivelse af 17 ^{de} i denne Maaned. –
	–	3.	–	Modtaget fra Kjøbmand Bødtker Skrivelse datteret 17 ^{de} denne Maaned med fremsendte 2 Spd, som var ham tilkjendt i en Sag

			<p>hvorfor Kjøbmand Solberg dømt for ulovlig Handel med Spillekort. Derfor 2 Sped overlader han til Bykassens Indtægt.</p>
	24.	–	5. Indsendt til Peder Fauchald det af Formændene, samt Wiese og Michelt udarbejdede Forslag til Forandring i Loven for Lilleham-mer og Wignæs, samt ledsaget det med en Skrivelse af Dags Dato til Peder Fauchald selv. –
	26.	4.	– Modtaget i Skrivelse fra Foged Kahrs i Anledning den mod Bøyesen & Fræng indkalte Sag, efter Dom Lillehammer tilkjendte i Mulct ----- ---- 12 Spd, og de beregnede Udgifter Lillehammers Byekasse havde havt med ----- ---- <u>27. 92 s.</u> tilsam Spd 39 - 92 s.
	–	5.	Ligesaa under Mødet den 20 ^{de} modtaget Anmeldelse fra Kjøb-mand Michelet at han ei kunde afgive Møde. –
Juni	7 -	–	6. Tilskrevet Højesterets-Advocat Hjelm, og anmodet ham om at see om muligt at faae afsagt, ved nærværende Thing, den Kjendelse Lillehammers Indvaanere, have fundet nødvendig i Anledning Faabergs Valgforsamlings Beslutning, ved sidste Valg paa Valgmænd, vedkommende Lillehammers formentlige stemmebe-rettigede. Dette Brev, blev sendt med Posten. –
	8 -		7. Udferdiget en Anmodning til Lillehammers Indvaanere om paa Grund af forhen tagne Bestemmelser, at deltage i Veiarbeidet med Grundeierne; saaledes er 34 Handelsmænd og Huuseiere tilsagte at arbeide hver ½ Dag (at skaffe en Arbejder) – Denne Indbydelse indføres med Paategninger i Copibogen. Den er kun vedlagt Arkivet.
	–		8 - Skrevet til Kjøbmand C Mørk, som nu boer i Nærheden af Christi-ania, og anmodet ham at betale sin Gield til Lillehammers Bycasse, efter Forlig 7 Spd –
Juli	10.	–	9. Atter skrevet til Kjøbmand Mørch og anmodet ham om at sende de under 14 ^{de} April forfaldne 7. Spd til Formændene, thi ellers bliver formodentlig Udlæg taget i hans Eiendomme her

(Side 97)

**De ankomne
Breves Datum
og fra hvem**

				<u>97</u>
1833	Datum	Ankomne Breve	Afgaaede D ^o	
August		N ^o 6 -	N ^o - 10.	Modtaget Skrivelse fra Totens Fogderi, der ledsagede en Ansøgning fra Landkræmmer Halvor Leich paa Næss om hans Svigersøn Peder Fossum maa erholde Landkræmmer-Bevilling i Hans Sted, medsent herfulgte Bilage. Over denne Gienstand forlanger Fogden Formændenes Formening. – Har Formændene udfærdiget sin Betenkning, over Halvor Leichs Andragende, i Møde; af Formændene igjen remiterede til Fogden med samtlige Bilage i alt. –
				Indhold
				Naar og hvorledes expederet
N ^o 1 1936				Anmeldt at en svensk Handlende vare ankommet til Wignæs med Vare, og at han formenete det var Formandskabets Pligt at undersøge om denne havde ufortoldede Vare, da man var saasom her intet Toldopsyn er, og endelig da han, nemlig Anmælderens, siger selv at have været under Forfølgelse for tiltenkt ulovlig Handel, troer han ogsaa nu at Formandskabet opfylder sin Pligt. – Dette Brev er forevist i et Møde paa Hammer men da man var vidende om at Varene ei vare ankomne skule man bie med Undersøgelsen
<u>1837.</u> No 1. Januari	19	1.		Formændenes Skrivelse af 31 ^{te} December f. A. til Totens Fogderi i Anledning Sammenkaldelse Lillehammers Kirkesogns Almue; hvilken Skrivelse har faaet Fogderiets Paategning af 9 ^{de} Januari d. A. at Lænsmand Fliflet efter eget Godtbefindende, ved sedvanlig Bekjendtgjørelse kan sammenkalde Kirkesognets Almues – Ved Paategning paa Samme har Lænsmanden bestemt Mødet paa Hammer til den 3 ^{de} Februari føstkommende – Det er parapheret [l..?] N ^o 8-1837. – Dette bliver ved Budet at ombære i Forening med en Indbydelse til Mødet, og derefter at opbevares i Arkivet
Februa	13.	2.	-	Skrivelse fra Christians Amt Omsendes til

			oversendtes til Formændene, 1 Exemplar af Loven om Betalinger for Breves, Tidenders og Tidsskrifters Befordring med Posterne – Samt et Exempl af Lov af 14 ^{de} Januari 1837 indeholdende Forandring i § 16. i Meglerloven af 8 ^{de} September 1818 –	Formændene og indtil videre vedlægges Protocollen –
Febr.	15.	3.	Fra Sognepræst Lyng med en Skrivelse fra en Candi-dat Bang om Oprettelsen af en Skole her under Betingelser som Formændene ei kunne inklade sig paa –	Bangs Brev tilbagesendt den 25 ^{de} s M

Fra Kjøbmd
Bødker i Lilleham-
mer af 9de August

(Side 98)

98 Brevers Datum	Indhold 1837.	Naar og hvorledes expederet.
Fbrari 18 ^{de} N ^o 4/ Fra Christians Amt	Lovene for Kjøbestæderne og Landdistricterne for vor-dende Formend, deres Pligter og Rettigheder. Disse ere dat-terede Stokholms Slot den 14 ^{de} Januari 1837.	Disse blive at Circuler-er imellem Formæn-dene, og derefter ud-laanes med Tilstaa-else af dem som forlange det –
Mart 12 N ^o 5. fr Chr Amt 6 7 Fra Chr 8 Amt 4[?] Mai	1, Lov af 14 ^{de} Februari 1837, angaaende Skatter og Afgif-ter, som indtil 1ste Juli 1839 skulle erlægges – 2, Placat af 2 ^{de} Marts d A angaaende Brandcontingenters Størrelse – 3, Provisorisk Anordning om Ophevelse af Indførselstol-den af Potatos, indtil Udgangen af Juni Maaned 1837, datte 2de Mart s. A. 4, Provisorisk Anordning angaaende Ophevelsen af Indfør-selstolden af Dampmaskiner og Dampfartøier, som fra Udlandet anskaffes dat. 19 ^{de}	Som nesforige[!] Post
N ^o 9 Datteret 5 ^{te} Apil 1837.	Fra Sognepresten modtaget Udskrift af en Ligningsforretning af 5 ^{te} April, hvori en Deel af Byens Indvaanere ere lignede i Skat til Faabergs Fattigcasse tilsammen for 62½ Sp-daler –	Foretager til Behand-ling i Møde Hammer den 29 ^{de} Mai. –

Modtaget i[?] Mai		
N ^o 10 25. Mai	Brev fra Pastor Lyng med flere, dattert 25 ^{de} Mai, hvor de anholder hos Byens Indvaanere om et Aarligt Bidrag i 3 Aar bestaaende af et Locale til Skolehuus, som er betinget af Jørgen Hammer, nemlig den Gaard som blev oppført af Kjøbmand Nerup og dertil 1 Maal Jord –	Forelagt i Mødet paa Hammer den 29 Mai - Sendt til Braastrup den 31 ^{te} Mai
11. 29 ^{de} Mai fra Trane	Opgivet de Læregjenstande og Timer, nemlig 5 Timer daglig som han i den oprettende Skole tilbyder at undervise mod 1 Spd Maanedlig, der senere kan forhøies for dem som ere komne videre. En Skrivelse som fulgte for Braastrup blev og tilbageleveret.	Brevet fremlagt i Mødet paa Hammer s. Sendt til Braastrup den 31 ^{te} Mai: –
N ^o 12 Mai 5 fra Chr Dahl	Modtaget hans Skrivelse hvori Formændene vare bemyndiget til at Nægte Folk at tage Veifyld eller Andet Gruus og bortføre af Kirkens Fortaug –	Et Uddrag af Brevet er oppslaaet til Bekjent-gjørelse paa Hammer, s. dato.
N ^o 13 Fra Chr Amt af 31 Mai	En Skrivelse fra Amtet, med hosfølgende trykt Forslag til Lov om Handværksdriften og gienpart i samme af Breve fra Bergens Magistrat Kongsberg Sølvværks Direcstion[?]. Dette ønskes Betenkning over indsendt til Amtet inden dette Aars Udgang	Brevet strax omsendt til Formændene[!] med Forslaget. –

(Side 99)

Brevers Datum	1837. Indhold	<u>99.</u> Naar og hvorledes expederet.
N ^o 14 Juni 18 ^{de} Modtaget	Andragende fra Faabergs Stemmeberettigede eller Indvaanere til Amtet, om at samme ville forandre sit Forslag til Formænd i Lilehammer Kirkesogn, saa at Lilehammers Kjøbststad[!] fik et særskild formandskab udenfor det øvrige Kirkesogn –	Den 19 ^{de} Expederet til Fogderiet igjen med Erklæring at Lillehammer i den Anledning indtil Videre vil være fæl-eds med Faaberg.
N ^o 15 Juni 19 ^{de}	Samme dag expederede Formændene til Amtet et Andrag-ende om at Lillehammer og Wignæs ønsker at have sit Fattigvæsen særskildt fra Bygden, og i denne Sag sendtes	

	Gjenparter af hvad der hidtil er Paseret ved Møderne	
N ^o 16 August 4	Fra Bager Hanssen i Lillehammer Ansøgning til Kongen om at blive Marketenter i Lillehammer ønskedes[!] Formændenes anbefaling –	Andragenedet blev anbefalet –
N ^o 17 1837, August 28	Afgaaet fra Formændene Til Finants Departementet om at Lillehammers Postaabners i Lighed med Postcontoire maatte blive berettiget til med Postførerne at afsende Forbindelse der med den sedvanlige Betaling til Postførerne og Postaabnerne –	Afsendt med Posten den 2 ^{de} September direkte[!] til Finants-departemente
N ^o 18 1837 Septem 20 ^{de}	Fra Formændene indsendt til Kongen gennem Amtet et Andragende om at faae bevilget et Laan af Stats-cassen til Oparbejdelsen af en Vei til Østerdalen og en till Landstorpen Summen er ----- ----- 7500 Spd Ligeledes skrevet til Amtet og bedet om anbefaling paa dette Andragende –	Afsendt med Posten 26 ^{de} Septem til Amtet –
N ^o 19 Octob 1 ^{te}	Modtaget fra Christians Amt, en Gjenpart af en under 11 April og følgende dage afholdt Taxtforretning til Brand-forsikring af en Deel Huse i Lillehammer og Wignæs. Denne Forretning er forsynet med Amtets Aprobation af 23 ^{de} September d A. da den er afsendt hertil fra Amtscontoiret. –	
N ^o 20 October 9 ^{de}	Svar fra Christians Amt som hertil Ankom den 13 ^{de} – I Anledning Formand, felled[!] med Faaberg som Amtmanden tilraader, dog uden at opgive specielle Grunde hvorfor. –	

(Side 100)

100 de ankomene Breve Datum	Indhold	Expedition
1837 N ^o 21 Noveb 9	Brev fra Hagerup, som Svar paa Formændenes Skrivelse af 28 f. M. hvori han udvikkede[!] sin Formening om Lillehammer bør have eget Formandskab eller ikke; og tilraadet at Byen bør have egne Formænd serskilt fra Faaberg. –	
1838. N ^o 1 Februar 11 ^{te}	Brev fra Fogderiet indeholdende Meddelelse om de for Lillehammer og Wignæs valgte Formænd og Repræsentanter –	Meddelelsen omsendt ved Byens Bud til alle Vedkommende og der-efter opbevaret i

		Arkivet under N ^o 1
1838. N ^o 2 Februar 12 ^{te}	Tilskrevet Fogderiet og indberettet samme det af Formændene foretagne Valg paa Ordfører og Viceordførere.	Afsendt med Posten den 12 ^{te} Februari og indført i Copiebogen Pagina
1838. N ^o 3 Februar	Circulaire fra Lænsmand Fliflett om at den for sidste Halvaar forfaldne Brandcontingent bliver at betale til ham den 22 ^{de} Februari	Meddelt alle Vedkommende ved Byens Bud.
1838. N ^o 4 Februar 19	Fogderiets Skrivelse ledsaget af følgende Love Dernæst forlangt Erklæring paa en af Børre Børresen til Amtet indsendt Ansøgning om at ansættes som Politiebetjent. Denne Ansøgning var ledsaget af Bilag og Amtets Opfordring til Erklæring om en Politiebetjent Faste Oprettelse kunne ansees nyttig og nødvendig, derhos gjørende opmærksom paa at Byen maatte udrede Lønninger.	

(Side 101 – 108 er blanke)

(Side 109)

Fortegnelse

over de inden Lillehammer og Wingnæs Kjøbstad boende Indvaanere som have aflagt den i Grundloven befalede Eed Constitutionen og ansees stemmeberettigede i September 1833

No.	Navne	Statsborgerlig Stilling efter Grundlovens § 50 Litra a, b, c.	Ejer Huus Inden Kjøbstaden Lillh. & Wingnæs der i Brancasen er asureret	Aflagt Eed til Constitut.			Anmærkning
				Naar	Ved hvilken Juridiction	I hvilken Alder	
1.	Ole Nyhuus 55.	Gaardbruger	eier matriculeret Jord		Faaberg		
2.	Jens Suttestad No. 25.	Gaardbruger	eier matriculeret Jord		Do		
3.	Syver Thoresen 153.	Skomager § 50 Litra c.	eier Huus asuret for 50 Spd	23 Sept ^{br} 1833.	Do	36.	

4.	Thorsten Thorstensen 148.	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus og Møllebrug taxert for 1580 Spd	23 Sept ^{br} 1833.	Do	37.	Opbud Julii 1836.
5.	Ole Mathiesen No 137	Apotheker § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for				
6.	Knud Torkildsen No 138.	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxert for 2500 Spd	1829.	Faaberg		
7.	Petter Nielsen 147	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxert for 300 Spd	23 Sept ^{br} 1833.	Do	44.	
8.	Ludvig Wiese No 100.	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxert for 1750.	1829.	Do	41.	
9.	Anders Johannesen No 103.	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxert for	1829.	Do		
10.	Jørgen Lillehammer No 104.	Gaardbruger	eier matriculeret Jord		Do		
11.	Jorgen Sorgendahl No 9 Iver Sorgendahl	Gaardbruger	eier matriculeret Jord		Do		
12.	Ole N. Solberg No 140.	Kiøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Pakhuus etc men ei endnu asureret	23 Sept ^{br} 1833.	Do	34.	
13.	Ole Hove 142.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus asureret for	23 Sept ^{br} 1833.	Do		
14.	Jacob P Mischelet 102.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus if matriculeret Jord	1829.	Do		
15.	Ole J: Sæther 47.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxert for	1829.	Do		
16.	Martinus Krogsgaard 141.	Blikenslager § 50 Lit ^r a.	eier Huus asureret for 270 Sp	23 Sept ^{br} 1833.	Do	29.	
17.	Amund Olsen 158.	Tømmermand § 50 Lit ^r c.	eier Jord og Huus	23 Sept ^{br} 1833.	Do	43.	

			asureret for 200 Sp				
18.	Gulbrand Mængshoel 146.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	nei	23 Sept ^{br} 1833.	Do	28.	bortreist
19.	Krispenus Danielsen 144.	Bager § 50 Lit ^r c.	nei	23 Sept ^{br} 1833.	Do	51.	Død
20.	<i>Blanka</i> Fagerholdt 149.	Garver § 50 Lit ^r c.	eier Huus asuret 90 Sp	23 Sept ^f 1833.	Do	29.	

(Side 110)

Continuation							
No.	Navne	Statsborgerlig Stilling efter Grundlovens § 50 Lit ^r a, b, c.	Ejer Huus Inden Kjøbstaden Lillh. & Wingnæs der er asureret f Bradcasen	Aflagt Eed til Constitut.			Anmærkning
				Naar	Ved hvilken Juridic- tion	I hvilken Alder	
21.	Børre Børresen 232.	Snedker § 50 Lit ^r c.	eier Huus asureret 500 Sp	23 Sept ^f 1833.	Faaberg	29 ½ Aar	
22.	Petter Olsen 152.	Hattemager § 50 Lit ^r c.	eier Huus asureret 370 Sp	23 Sept ^f 1833.	Faaberg	33 Aar.	
23.	Jens Jacob Steen 143.	Guldsmed § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for 140 Sp	23 Sept ^f 1833.	Do		
24.	Ole Nielsen Brubaken	Høker § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for		Do		Død.
25.	Petter Pettersen 156.	Kobberslager § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for 202 Sp	23 Sept ^f 1833.	Do	47.	
26.	Knud Morterud 157.	Møller § 50 Lit ^r c.	eier Huus og Mølebrug taxeret for	Do	Do		
26.	Peder Bue 79.	Høker og Gaardbruger	eier Huus asureret for		Do		
28.	Erick Bue 154.	Gjørtler § 50 Lit ^r c.	eier Huus og Møllebrug	23 Sept ^f 1833.	Do	29.	

			taxeret for 540 Spd				
29.	Ole Bue 155.	Gaardbruger	eier matriculeret Jord	23 Sept ^r 1833.	Do	28.	
30.	Amund Skiellerud 69.	Gaardbruger	eier matriculeret Jord	23 Sept ^r 1833.	Do		
31.	Ansteen Berg 145.	Garver	eier Huus asureret for 400 Spd	23 Sept ^r 1833.	Do	29.	
32.	Erik Bratberg 151.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for 400 Spd	23 Sept ^r 1833.	Do		
33.	Ole Magnusen 150.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for 960 Spd	23 Sept ^r 1833.	Do	37.	
34.	Ole Wingnæs	Gaardbruger			Do		ved Døden afgangen
35.	Lars Bustad 150.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.		1829.	Do		udsadt af Fogden
36.	Jens Bødker 231.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huus taxeret for	3 Decemb ^r 1833	Do	37.	
37.	Berent Fougner 178.	Farver § 50 Lit ^r c.		3 Decemb ^r 1833	Do		
38.	Halvor Braastad 179.	Kjøbmand § 50 Lit ^r c.	eier Huuse taxeret for	3 Decemb ^r 1833.	Do		
39.	Peder Nyehuus	Glasmæster § 50 Lit ^r c.	nei	3 Decemb ^r 1833.	Do		ved Døden afgangen
40.	Peder Larsen Aasen 224.						

(Side 111)

41.	Lars Gundersen 223.	døde i 1836					døde i 1836
42.	John Beken 217						bortflyttet
43.	Gulbrand						

	Hansen 218.						
44.	Anders Johannesen 219.						
45.	Semund Chr. Wignæs 220						
46.	Jonas Elg 197	død i 1837.					
47	Mons Larsen Wignæs 188.						
48	Hans Ellertsen 180.						
49.	S Thallaug 181.						
50.	Ole Sveen 189.						
51.	Ole Jensen 195						
52.	Lars Olsen 196.						
	Olsen Skrædder						
	G. Kjølstad						
	Gaasind Skrædder						
	Selmer Bogtrykker						
	Ormsrud - Kjøbmand						